

PORADNIK

Opracowany na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w ramach projektu „Żłobki – Podkarpacie”, Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa II – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.1: „Równość szans mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym w dostępie do zatrudnienia, rozwoju kariery, godzenia życia zawodowego i prywatnego”.

Lublin, 2022 r.

WSTĘP

Poradnik, który Państwu udostępniamy ma na celu zebranie informacji na temat tworzenia i funkcjonowania form opieki nad dziećmi do lat 3 w Polsce takich jak: żłobki, kluby dziecięce, dzienny opiekun czy niania. Chcemy Państwu przybliżyć aspekty prawne i tematykę związaną w wymogami sanitarno-higienicznymi, warunkami lokalowymi jakie musi spełnić placówka opieki nad najmłodszymi dziećmi, kwalifikacje kadry i osób zarządzających, nadzór nad tymi placówkami, a także aktualne standardy żywienia małych dzieci oraz zasady finansowania. Poradnik powstał na zlecenie Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej we współpracy z Ośrodkiem Szkolenia, Doksztalcania i Doskonalenia Kadr KURSATOR Sp. z o.o. z Lublina, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Oś Priorytetowa II – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.1: „Równość szans mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym w dostępie do zatrudnienia, rozwoju kariery, godzenia życia zawodowego i prywatnego”. Opracowanie merytoryczne i rozmowy przeprowadziła autorka publikacji Dorota Mączka – właścicielka Centrum Edukacyjno-Terapeutycznego Art-Presti w Lublinie, która zajmuje się od wielu lat wspieraniem samorządów i osób fizycznych w zakresie tworzenia form opieki nad dziećmi do lat 3. Prowadzi szkolenia z tej tematyki, rekrutuje dyrektorów i pracowników, prowadzi zajęcia w placówkach publicznych i niepublicznych z dziećmi do lat 3 i ich rodzicami.

Poradnik składa się z dwóch części. Pierwsza część zawiera informacje pomocne dla gmin, które zamierzają utworzyć placówki opieki nad dziećmi do lat 3. Ta część poradnika zawiera: przepisy prawne, zasady tworzenia, kwalifikacje kadry i dyrektorów, opis zadań, które spoczywają na wójtach, burmistrzach i prezydentach miast w zakresie nadzoru, wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, a także zasady finansowania oraz sprawozdawczość. Dodatkowo w tej części znajdują się informacje dotyczące dziennych opiekunów. Druga część zawiera informacje na temat żłobków, klubów dziecięcych oraz niani. Zawarto w tej części odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania oraz informacje, które mogą być pomocne wszystkim podmiotom, które w przyszłości planują zorganizowanie opieki nad dziećmi do lat 3 w placówkach niepublicznych. Przedstawiono wymogi sanitarno-lokalowe oraz przeciwpożarowe dla żłobka i klubu dziecięcego, zakres kontroli i nadzór nad placówkami opieki nad najmłodszymi oraz zadania i formy działania różnych instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, w tym także niani.

Zarówno w części I jak i II poradnika, w ramach dobrych praktyk oraz dzielenia się doświadczeniem, zamieszczono wywiady z wóldarzami i dyrektorami oraz właścicielami żłobków i klubów dziecięcych z województwa podkarpackiego, a także zdjęcia tych placówek - publicznych i niepublicznych.

Zapraszamy do lektury...

CZEŚĆ I. Informacje dla gmin

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1324, 1383) określa:

- zasady organizowania i funkcjonowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- warunki świadczonych usług;
- kwalifikacje osób sprawujących opiekę;
- zasady finansowania opieki;
- nadzór nad warunkami i jakością sprawowanej opieki.

Formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w Polsce

- 1) Opieka nad dziećmi w wieku do lat 3 może być organizowana w formie: żłobka lub klubu dziecięcego, a także sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię.
- 2) W ramach opieki realizowane są funkcje: opiekuńcza, wychowawcza oraz edukacyjna.
- 3) Opieka nad dzieckiem może być sprawowana do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym - 4 rok życia.
- 4) W przypadku, gdy dziecko, które ukończyło 3 rok życia umieszczone jest w żłobku lub klubie dziecięcym albo jest objęte opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna, rodzice tego dziecka, są zobowiązani do złożenia podmiotowi prowadzącemu opiekę *oświadczenia* o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym.
- 5) Żłobek lub klub dziecięcy mogą być prowadzone łącznie przez więcej niż jedną instytucję publiczną.
- 6) Formy opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 mogą mieścić się w jednym budynku z przedszkolami w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, także w przypadku, gdy znajdują się w jednej strefie pożarowej, bez względu na kategorię zagrożenia ludzi, do której jest zaliczona dana strefa pożarowa.

Podmioty, które mogą tworzyć i prowadzić żłobki i kluby dziecięce

- 1) jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty, województwa) w formie samorządowych jednostek budżetowych;
- 2) instytucje publiczne (np. urząd, sąd, trybunał, NFZ, PAN) - dla dzieci pracowników zatrudnionych w tych instytucjach, ale mogą być także przyjmowane dzieci inne niż dzieci pracowników zatrudnionych w tych instytucjach, jeżeli w żłobku lub klubie dziecięcym są wolne miejsca;
- 3) osoby fizyczne;
- 4) osoby prawne;
- 5) jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 podlegają obowiązkowym badaniom sanitarno-epidemiologicznym zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845).

Główne zadania żłobka i klubu dziecięcego

- 1) zapewnienie dzieciom opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;
- 2) zagwarantowanie właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
- 3) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka i właściwych do jego wieku.

Czym jest żłobek?

Żłobek jest jedną z instytucjonalnych form opieki nad najmłodszymi dziećmi. Opieka jest sprawowana nad dziećmi od ukończenia 20 tygodnia życia do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia lub w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym - 4 rok życia. W żłobku dziecko może przebywać do 10 godzin dziennie, jednak czas ten może zostać wydłużony w uzasadnionych przypadkach. Rodzic w takiej sytuacji jest zobowiązany złożyć wniosek i wnieść dodatkową opłatę. Należy pamiętać, że warunki przyjmowania dzieci ustala w statucie żłobka podmiot tworzący placówkę. Podmiot tworzący żłobek może zatem przykładowo ustalić, że będzie przyjmował dzieci w wieku od 1 roku życia. W statucie żłobka podmiot, który ten żłobek utworzył ustala także, jakie dzieci będą miały preferencje przy naborze – w szczególności dotyczy to dzieci niepełnosprawnych – o ile żłobek jest przystosowany do przyjmowania dzieci niepełnosprawnych, a także dzieci z rodzin wielodzietnych. W przypadku nieobecności dziecka w żłobku, dyrektor żłobka może przyjąć na miejsce tego dziecka na czas jego nieobecności inne dziecko, na podstawie umowy z jego rodzicami. Godziny pracy żłobka ustalane są w regulaminie organizacyjnym przez dyrektora, biorąc pod uwagę opinie rodziców.

Dyrektor żłobka

Pracą żłobka kieruje dyrektor, który posiada:

- 1) wykształcenie wyższe i co najmniej 3 lata doświadczenia w pracy z dziećmi;
albo
- 2) co najmniej wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz 5 lat doświadczenia w pracy z dziećmi.

W żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci, zatrudnia się przynajmniej jedną pielęgniarkę lub położną.

Czym jest klub dziecięcy?

Opieka w klubie dziecięcym jest sprawowana nad dziećmi w wieku od ukończenia 1 roku życia do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia. Jeśli dziecko powyżej 3 roku życia uczęszcza do klubu dziecięcego (podobnie jak w przypadku żłobka), rodzice są zobowiązani do złożenia podmiotowi prowadzącemu, *oświadczenia* o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym. Od 1 stycznia 2018 r. w klubie dziecięcym dziecko może przebywać do 10 godzin dziennie podobnie jak w żłobku, a w szczególnie uzasadnionych przypadkach wymiar opieki może być, na wniosek rodzica, wydłużony, za dodatkową opłatą. Godziny pracy klubu dziecięcego ustala osoba kierująca pracą klubu w regulaminie organizacyjnym, biorąc pod uwagę opinie rodziców i odpowiada za jego realizację. Dopuszcza się możliwość skrócenia czasu pobytu dziecka w klubie dziecięcym. Podmiot tworzący klub dziecięcy może zatem zastrzec, że dzieci będą mogły spędzać w tej instytucji np. do 5 godzin w ciągu dnia. W zajęciach prowadzonych w klubie dziecięcym mogą uczestniczyć rodzice dzieci uczęszczających do klubu. Osobą kierującą pracą w klubie dziecięcym może być osoba posiadająca kwalifikacje opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym zgodnie z art. 16 ustawy.

Liczba miejsc w klubie dziecięcym nie może być większa niż 30.

Zespół żłobków lub klubów dziecięcych

Podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce mogą dla celów organizacyjnych połączyć je w zespół i określić zasady ich funkcjonowania. Połączenie to nie narusza odrębności żłobków lub klubów dziecięcych w zakresie wpisu do rejestru. Dyrektorem zespołu żłobków lub klubów

dziecięcych może być osoba, która posiada co najmniej roczne doświadczenie w kierowaniu żłobkiem lub klubem dziecięcym.

Jednostki samorządu terytorialnego tworzą zespoły żłobków lub klubów dziecięcych w formie samorządowych jednostek budżetowych. Istnieje możliwość zorganizowania wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów. Obsługa może być wykonywana przez jednostki zgodnie z zapisami ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378).

Prowadzenie rejestru żłobków i klubów dziecięcych

Prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego jest działalnością regulowaną w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495) i wymaga wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych. Rejestrowanie żłobków i klubów dziecięcych należy do zadań gmin. Rejestr prowadzi wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego. Rejestr publikowany jest za pomocą systemu teleinformatycznego – **rejestrzłobkow.mpips.gov.pl**, a także na stronach Biuletynu Informacji Publicznej gminy prowadzącej rejestr. Wnioski o wpis do rejestru, o zmianę lub wykreślenie z rejestru podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce składają przez portal empatia.mpips.gov.pl.

Rejestr zawiera:

- 1) nazwę lub imię i nazwisko oraz siedzibę lub adres podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy;
- 2) numer NIP podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy;
- 3) miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego;
- 4) informację o zawieszaniu prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego;
- 5) informację o godzinach pracy żłobka lub klubu dziecięcego;
- 6) adres poczty elektronicznej i numer telefonu żłobka lub klubu dziecięcego;
- 7) liczbę miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 8) liczbę dzieci zapisanych do żłobka lub klubu dziecięcego;
- 9) informację, czy żłobek lub klub dziecięcy jest dostosowany do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki;
- 10) wysokość opłat w żłobku lub klubie dziecięcym.

Jeżeli adres podmiotu, będącego osobą fizyczną, a prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy jest inny niż adres prowadzenia przez tę osobę placówki, wówczas nie podlega on ujawnieniu na stronach podmiotowych gminy prowadzącej rejestr oraz ministra właściwego do spraw rodziny.

Wpis do rejestru dokonywany jest na podstawie *wniosku o wpis do rejestru*, złożonego przez podmiot zamierzający prowadzić żłobek lub klub dziecięcy. Po dokonaniu wpisu do rejestru, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w terminie 3 dni od dokonania wpisu, umożliwia podmiotowi prowadzącemu placówkę dostęp do systemu teleinformatycznego w zakresie dotyczącym:

- 1) dokonywania przez podmiot wpisany do rejestru samodzielnych zmian danych lub informacji;
- 2) sporządzania i przekazywania sprawozdań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3.

Wpis do rejestru podlega opłacie, która stanowi dochód własny gminy. Jej wysokość ustala rada gminy w drodze uchwały, ale nie może być wyższa niż 1000 zł. Gmina jest zwolniona z opłaty. Zmiany w rejestrze oraz wykreślenie z rejestru są zwolnione z opłat.

Odmowa wpisu do rejestru oraz wykreślenie z rejestru następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Skład personelu zatrudnionego w żłobku lub klubie dziecięcym

Skład personelu jest dostosowany do liczby dzieci uczęszczających do żłobka lub klubu dziecięcego. Jeden opiekun może sprawować opiekę:

- w *żłobku* – nad maksymalnie ośmiorgiem dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko niepełnosprawne, dziecko wymagające szczególnej opieki lub dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, maksymalnie nad pięciorgiem dzieci;
- w *klubie dziecięcym* – nad maksymalnie ośmiorgiem dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko niepełnosprawne lub dziecko wymagające szczególnej opieki, maksymalnie nad pięciorgiem dzieci.

Dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego, opiekunem, pielęgniarką, położną, wolontariuszem lub inną osobą zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub nie została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne. Wyżej wymienione osoby przed podjęciem zatrudnienia przedstawiają zaświadczenie o niekaralności, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym.

Kwalifikacje opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym

Opiekunem może być osoba:

- 1) posiadająca kwalifikacje: pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego, pedagoga społeczno-wychowawczego, pedagoga wczesnej edukacji, terapeuty pedagogicznego;

lub

- 2) która ukończyła studia lub studia podyplomowe na kierunku lub specjalności: wczesne wspomaganie rozwoju, wspomaganie rozwoju dzieci w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w żłobkach i przedszkolach, edukacja prorozwojowa, pedagogika małego dziecka, psychologia dziecięca, psychologia wspierania rozwoju i kształcenia lub psychologia wychowawcza.

Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być także osoba, która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun, szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz posiada co najmniej wykształcenie:

- 1) wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem, i odbyła 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności;

lub

- 2) średnie lub średnie branżowe;

oraz

- a) co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3;

lub

- b) przed zatrudnieniem jako opiekun w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 280-godzinne szkolenie, z czego co najmniej 80 godzin w formie zajęć praktycznych, polegających na sprawowaniu opieki nad dzieckiem pod kierunkiem opiekuna.

Jeżeli dana osoba nie pracowała z dziećmi w wieku do lat 3 przez okres co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun, zobowiązana jest w ciągu 6 miesięcy od rozpoczęcia pracy na stanowisku opiekuna odbyć 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności.

Wolontariusz w żłobku lub w klubie

Przy zapewnianiu opieki nad dziećmi przebywającymi w żłobku lub klubie dziecięcym można korzystać z pomocy wolontariuszy. Osoba pełniąca tą funkcję przed rozpoczęciem świadczenia pracy w żłobku lub klubie dziecięcym, zobowiązana jest do odbycia szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy (za wyjątkiem sytuacji, kiedy posiada kwalifikacje, o których mowa w art. 16 ustawy o opiece nad dziećmi do lat 3).

Zakres programów szkoleń określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. 2020 r. poz. 1205). Programy szkoleń na wniosek podmiotu chcącego prowadzić szkolenia, zatwierdza minister właściwy do spraw rodziny. Zatwierdzenie programów szkoleń odbywa się w drodze decyzji administracyjnej. Lista zatwierdzonych programów jest opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie mrpips.gov.pl. Szkolenia są organizowane przez podmioty, które otrzymały decyzje zatwierdzającą.

Wymagania w stosunku do dyrektora żłobka, kierującego klubem, opiekuna, pielęgniarki, położnej i wolontariusza

Dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego, opiekunem, pielęgniarką, położną oraz wolontariuszem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba, która:

- 1) daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi;
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
- 4) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne.

Opiekunowie oraz wolontariusze zobowiązani są do odbycia co 2 lata szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy, które nieodpłatnie zapewnia podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy.

Współpraca z rodzicami

Opiekun prowadzący zajęcia w żłobku lub klubie dziecięcym współpracuje z rodzicami dzieci uczęszczających na zajęcia, w szczególności przez:

- prowadzenie konsultacji;
- udzielanie porad rodzicom w zakresie pracy z dziećmi.

W żłobku i klubie dziecięcym może zostać utworzona rada rodziców, która reprezentuje ogół rodziców dzieci uczęszczających do żłobka lub klubu. Radę mogą utworzyć rodzice dzieci uczęszczających odpowiednio do żłobka lub klubu dziecięcego. Rada uchwała regulamin swojej działalności. Do kompetencji rady rodziców należy:

- 1) występowanie do dyrektora żłobka lub osoby kierującej pracą klubu dziecięcego i podmiotu prowadzącego te placówki z inicjatywami, wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach dotyczących żłobka lub klubu dziecięcego, w tym w szczególności w zakresie prowadzenia zajęć edukacyjnych;

- 2) opiniowanie spraw organizacyjnych żłobka lub klubu dziecięcego, w szczególności w zakresie zmian regulaminu organizacyjnego;
- 3) wgląd, za pośrednictwem przedstawicieli rady rodziców, do dokumentacji dotyczącej spełniania norm żywienia;
- 4) wizytacja przez przedstawicieli rady rodziców pomieszczeń żłobka lub klubu i w przypadku dostrzeżenia nieprawidłowości zgłoszenie ich do dyrektora żłobka lub osoby kierującej pracą klubu dziecięcego, a w razie nieusunięcia nieprawidłowości do wójta, burmistrza lub prezydenta miasta;

W celu wspierania działalności statutowej żłobka lub klubu dziecięcego, rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy określa regulamin. Fundusze mogą być przechowywane na odrębnym rachunku bankowym rady rodziców. Do założenia i likwidacji tego rachunku bankowego oraz dysponowania funduszami na tym rachunku są uprawnione osoby posiadające pisemne upoważnienie udzielone przez radę. Rada rodziców zobowiązana jest do niezwłocznego poinformowania o wyborze lub zmianie swoich przedstawicieli dyrektora żłobka lub osobę kierującą pracą klubu dziecięcego. Dyrektor żłobka lub osoba kierująca pracą klubu dziecięcego umożliwia wszystkim rodzicom dzieci uczęszczających odpowiednio do żłobka lub klubu dziecięcego zapoznanie się ze składem rady rodziców, a także zorganizowanie zebrania, mającego na celu wybranie składu rady rodziców oraz uchwalenie regulaminu rady rodziców. Udostępnione zostaje miejsce na zebranie, a rodzice poinformowani o terminie spotkania. Zebranie rodziców odbywa się co najmniej raz w roku.

W żłobku lub klubie dziecięcym może działać tylko jedna rada rodziców.

Ile kosztuje żłobek/ klub dziecięcy?

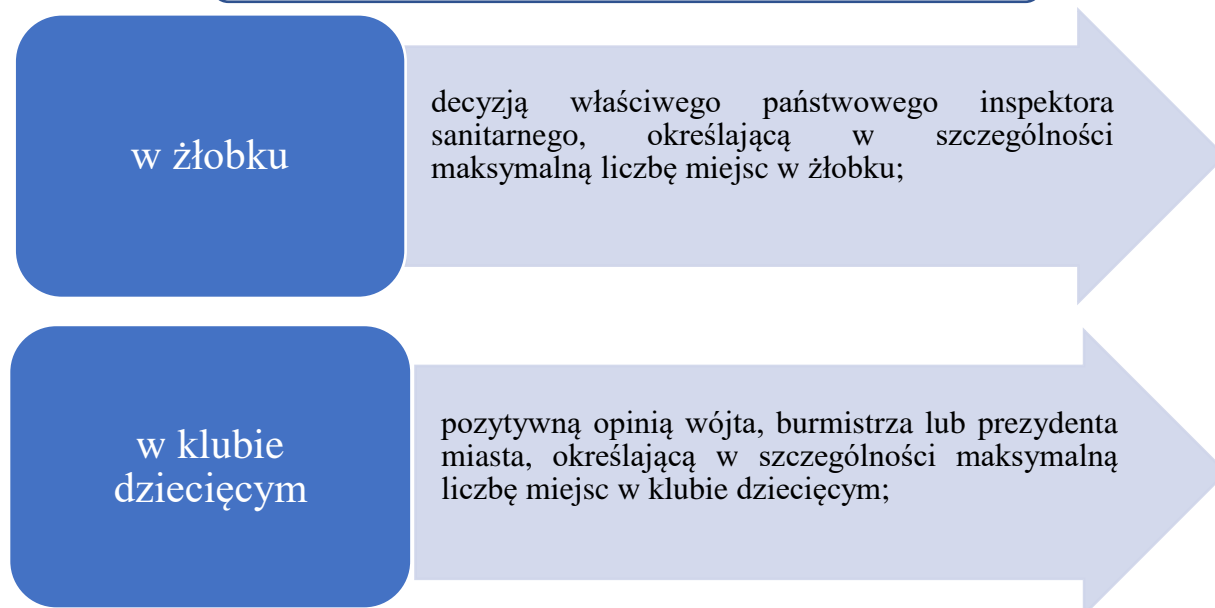
Rodzice ponoszą opłaty za pobyt i wyżywienie dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym. W przypadku żłobków/ klubów publicznych (tworzonych np. przez gminy), wysokość tych opłat ustala rada gminy w drodze uchwały. Rada gminy uchwałą może również częściowo lub całkowicie zwolnić rodziców od ponoszenia opłat. W przypadku nieobecności dziecka w żłobku/ klubie dziecięcym (np. z powodu choroby) opłaty za pobyt i wyżywienie mogą być mniejsze (co powinno zostać określone w statucie placówki).

Wymogi sanitarno-lokalowe i przeciwpożarowe dotyczące żłobka i klubu dziecięcego

Lokal żłobka lub klubu dziecięcego musi spełniać wymagania lokalowe i sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019, poz. 72). Decyzja potwierdzająca spełnianie wymagań przeciwpożarowych oraz decyzja/opinia potwierdzająca spełnianie wymagań sanitarno-lokalowych mogą zostać wydane tylko dla budynku (lub części budynku), w którym zakończono roboty budowlane i dla, którego uzyskano decyzje o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego lub dokonano zawiadomienia o zakończeniu budowy, wobec którego organ nadzoru budowlanego w terminie nie wniósł sprzeciwu.

Spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych potwierdza się:

Opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Lokal, w którym jest prowadzony żłobek lub klub dziecięcy musi posiadać co najmniej jedno pomieszczenie.

W żłobku lub klubie zapewnia się dzieciom możliwość higienicznego spożywania posiłków oraz miejsce na odpoczynek.

Mając na uwadze, iż ustawa o opiece nad dziećmi do lat 3 oraz wydane na jej podstawie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019 r. poz. 72), nie regulują wszystkich wymagań jakie musi spełniać lokal, w którym prowadzony ma być żłobek lub klub dziecięcy. Warunki w nim panujące należy dostosować również do przepisów:

- ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, ze zm.);
- ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2019 r. poz. 1252 oraz z 2020 r. poz. 284, 285, 1493 ze zm.) oraz rozporządzeń wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422, ze zm.);
- rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2011 r., poz. 173, poz. 1043, ze zm.).

Decyzja właściwego państwowego inspektora sanitarnego wydawana jest na wniosek podmiotu występującego. Do powyższego wniosku powinno się dołączyć:

- opis lokalu wraz z rysunkami rzutów i przekrojów pomieszczeń, wchodzących w skład żłobka, z uwzględnieniem ich przeznaczenia;
- założenia funkcjonalno-programowe;
- badanie bakteriologiczne wody;
- protokół z pomiaru natężenia oświetlenia światłem sztucznym oraz wydajności i hałasu instalacji wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji (jeżeli taka występuje);
- protokół potwierdzający prawidłowość działania instalacji wentylacji grawitacyjnej;
- dokument potwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością (umowa najmu, akt własności lub inne);
- umowę na wywóz śmieci.

Przed wydaniem przedmiotowej decyzji, upoważniony pracownik właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej, przeprowadza kontrolę lokalu, w którym ma być prowadzona działalność związana z opieką nad dziećmi do lat 3. Podczas przeprowadzenia czynności kontrolnych, mających za zadanie potwierdzenie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych, dodatkowo sprawdzaniu podlega wyposażenie lokalu oraz teren wokół niego.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą kontrole planowe (zgodnie z opracowywanym rocznym harmonogramem kontroli) oraz interwencyjne (na skutek otrzymania informacji o nieprawidłowościach w placówce). O zamiarze przeprowadzenia kontroli, dyrektor/kierownik prowadzący placówkę zawiadamiany jest pisemnie.

Wymogi przeciwpożarowe

Lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, powinien znajdować się w budynku lub jego części, które spełniają wymagania określone w przepisach w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie oraz wymagania ochrony przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi ZL II, określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, z tym, że dopuszcza się spełnienie tych wymagań także w sposób określony w art. 6a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736 i 1169, Dz. U. z 2020 r. poz. 961, 1610). Spełnienie wymagań przeciwpożarowych przez lokal, w którym mogą być prowadzone żłobek lub klub dziecięcy, potwierdza decyzja komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.

Obowiązki żłobka i klubu dziecięcego w zakresie wyżywienia dzieci

Żłobek lub klub dziecięcy ma obowiązek zapewnić przebywającym w nim dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej, wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej, opracowywanych przez Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dr med. Aleksandra Szczygła w Warszawie. Rodzice są zobowiązani do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dzieci w żłobku lub klubie dziecięcym. Dzieciom w tych placówkach umożliwia się higieniczne spożywanie posiłków, a w przypadku, gdy do placówki uczęszcza dziecko karmione mlekiem matki, zapewnia się właściwe warunki do jego przechowywania i podawania.

Kim jest dzienny opiekun?

Dziennym opiekunem jest osoba fizyczna:

- 1) prowadząca działalność na własny rachunek;
- albo

- 2) zatrudniana przez podmioty, które mogą tworzyć i prowadzić formy opieki nad dziećmi do lat 3, na podstawie umowy o pracę albo umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia.

Umowa o świadczenie usług, określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) cel i przedmiot umowy;
- 3) czas i miejsce sprawowania opieki;
- 4) liczbę dzieci powierzonych opiece;
- 5) obowiązki dziennego opiekuna;
- 6) warunki czasowego niesprawowania opieki, w szczególności związanego z wypoczynkiem dziennego opiekuna;
- 7) wysokość wynagrodzenia oraz sposób i termin jego wypłaty;
- 8) czas, na jaki umowa została zawarta;
- 9) warunki i sposób zmiany, a także rozwiązania umowy.

Pełnienie funkcji dziennego opiekuna wymaga zgłoszenia do prowadzonego przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta wykazu osób oraz podmiotów, zatrudniających dziennych opiekunów. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta dokonuje wpisu do wykazu na podstawie złożonego *wniosku*, składanego za pomocą systemu teleinformatycznego. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta jest zobowiązany dokonać wpisu do wykazu w terminie 7 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku. Po dokonaniu wpisu do wykazu, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w terminie 3 dni od dokonania wpisu, umożliwia podmiotowi zatrudniającemu dziennych opiekunów dostęp do systemu teleinformatycznego. W przypadku zmiany danych lub informacji zawartych w wykazie, podmiot zatrudniający dziennego opiekuna (lub osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą na własny rachunek jako dzienny opiekun) zobowiązany jest do:

- 1) wystąpienia, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmian, do organu prowadzącego wykaz z wnioskiem o zmianę danych lub informacji – w przypadku danych lub informacji dotyczących podmiotu zatrudniającego dziennego opiekuna, imię i nazwisko dziennego opiekuna; miejsce sprawowania opieki przez dziennego opiekuna lub w przypadku zawieszenia działalności związanej z zatrudnianiem dziennych opiekunów;
- 2) dokonania zmian, w terminie 3 dni od dnia ich zaistnienia, w zakresie danych takich jak: liczb dzieci powierzonych opiece dziennego opiekuna, czas sprawowania opieki przez dziennego opiekuna lub wysokość opłat.

Dzienny opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia, maksymalnie nad *pięciorciem* dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad *trojgiem* dzieci. Dzienny opiekun może także, za zgodą wszystkich rodziców, sprawować opiekę nad maksymalnie *ośmiorgiem* dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, jest niepełnosprawne lub wymaga szczególnej opieki, maksymalnie nad *pięciorciem* dzieci - jeżeli co najmniej jedno z rodziców będzie sprawowało opiekę nad dziećmi razem z dziennym opiekunem. Dzienny opiekun przy sprawowaniu opieki nad dziećmi może korzystać z pomocy wolontariuszy.

Zadania dziennego opiekuna

Do zadań dziennego opiekuna należy w szczególności:

- 1) zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;
- 2) zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
- 3) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Wymogi wobec opiekuna dziennego

Dziennym opiekunem może być osoba, która:

- 1) daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi;
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku, gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
- 4) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub nie została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwo umyślne;
- 5) posiada warunki lokalowe zapewniające bezpieczną opiekę nad dzieckiem;
- 6) odbyła:
  - a) 160-godzinne szkolenie;
  - albo
  - b) 40-godzinne szkolenie uzupełniające, w tym z zakresu udzielania dziecku pierwszej pomocy, jeżeli posiada kwalifikacje takie jak opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 7) odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy.

Do odbycia szkolenia nie jest zobowiązana osoba, która pracowała z dziećmi w wieku do lat 3 przez okres co najmniej 12 miesięcy bezpośrednio przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna. Dzienny opiekun przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna przedstawia zaświadczenie o niekaralności, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pełnienia funkcji dziennego opiekuna. Dzienny opiekun zobowiązany jest do odbycia co 2 lata szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy. Szkolenie nieodpłatnie zapewniają podmioty zatrudniające dziennego opiekuna.

Przed dokonaniem wpisu do wykazu wójt, burmistrz lub prezydent miasta może przeprowadzić wizytację lokalu, w którym sprawowana będzie opieka. W przypadku, gdy lokal nie spełnia warunków zapewnienia bezpiecznej opieki nad dzieckiem, wójt, burmistrz lub prezydent miasta wzywa podmiot występujący o wpis do wykazu do usunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Jeżeli nieprawidłowości nie zostaną w wyznaczonym terminie usunięte przez podmiot występujący o wpis do wykazu, wówczas wójt, burmistrz lub prezydent miasta mogą odmówić wpisu. Odmowa następuje w formie decyzji.

Współpraca dziennego opiekuna z rodzicami

Dzienny opiekun prowadzący zajęcia z dziećmi, nad którymi sprawuje opiekę, współpracuje z rodzicami tych dzieci, w szczególności przez prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom w zakresie pracy z dziećmi. Dzienny opiekun może korzystać z pomocy rodziców w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie prowadzenia zajęć.

Dzienny opiekun podlega obowiązkowi ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy sprawowaniu opieki. Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna jest zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia dziennego opiekuna od odpowiedzialności cywilnej oraz opłacania i finansowania składki na to ubezpieczenie. W przypadku, gdy dziennego opiekuna zatrudniają podmioty, które mogą tworzyć formy opieki nad dziećmi do lat 3, zawierana jest na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 288, 1086).

W jakim lokalu dzienny opiekun może sprawować opiekę?

Dzienny opiekun sprawuje opiekę nad dziećmi w lokalu, do którego posiada tytuł prawny lub podmiot zatrudniający dziennego opiekuna może udostępnić lub wyposażyć lokal w celu sprawowania opieki nad dziećmi.

W jednym lokalu może być sprawowana opieka przez więcej niż jednego dziennego opiekuna, z tym, że w jednym pomieszczeniu przeznaczonym na zbiorowy pobyt dzieci może być sprawowana opieka tylko przez jednego dziennego opiekuna.

Wynagrodzenie dziennego opiekuna

Maksymalną wysokość wynagrodzenia dziennego opiekuna zatrudnianego przez jednostki samorządu terytorialnego oraz zasady jego ustalania określa w drodze uchwały, odpowiednio rada gminy, rada powiatu lub sejmik województwa. Rodzice są zobowiązani do ponoszenia opłat za pobyt oraz wyżywienie dzieci u dziennego opiekuna.

Wybór dziennego opiekuna

Podmioty, które mogą tworzyć formy opieki nad dziećmi do lat 3, wybierają dziennych opiekunów w drodze otwartego konkursu ofert, przeprowadzanego w trybie określonym w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

W przypadku rozwiązania lub wygaśnięcia umowy z dziennym opiekunem następuje wykreślenie dziennego opiekuna z wykazu.

Ile godzin dziennie dziecko może spędzić pod opieką dziennego opiekuna?

Podmiot zatrudniający dziennego opiekuna w umowie z dziennym opiekunem określa godziny jego pracy. W wykazie dziennych opiekunów i podmiotów ich zatrudniających znajduje się informacja o godzinach pracy dziennego opiekuna. Dzienny opiekun może korzystać z pomocy rodziców w sprawowaniu opieki nad dziećmi w czasie prowadzenia zajęć.

Nadzór nad instytucjami opieki sprawowany przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego albo miejsce sprawowania opieki przez dziennego opiekuna, ma obowiązek sprawowania nadzoru nad żłobkiem, klubem dziecięcym oraz dziennym opiekunem **w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki**. Sprawuje także nadzór nad żłobkiem, klubem dziecięcym, podmiotem zatrudniającym dziennego opiekuna oraz osobą fizyczną, prowadzącą działalność na własny rachunek i będącą dziennym opiekunem w zakresie:

- 1) zgodności danych zawartych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych lub w wykazie dziennych opiekunów ze stanem faktycznym;
- 2) wywiązywania się z obowiązku sporządzania i przekazywania sprawozdań.

Nadzór powinien być sprawowany zgodnie z planem nadzoru. Rada gminy przyjmuje ten plan w drodze uchwały. Czynności nadzorcze prowadzone są także poza planem nadzoru, gdy wójt, burmistrz, prezydent miasta jest w posiadaniu informacji o:

- 1) nieprawidłowościach w organizacji i funkcjonowaniu żłobka, klubu dziecięcego lub sprawowanej opieki przez dziennego opiekuna;
- 2) nieprawidłowościach w zakresie zgodności danych zawartych odpowiednio w rejestrze lub wykazie ze stanem faktycznym;
- 3) niewywiązywania się z obowiązku sporządzania i przekazywania sprawozdań.

Jeżeli podmiot prowadzący żłobek, klub dziecięcy lub dzienny opiekun nie spełnia standardów, dotyczących sprawowanej opieki, organ sprawujący nadzór zobowiązuje te podmioty do usunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Podobnie, jeżeli podmiot, prowadzący żłobek, klub dziecięcy, podmiot, zatrudniający dziennego opiekuna lub osoba, prowadząca działalność na własny rachunek i będąca dziennym opiekunem nie dopełnia obowiązku w zakresie zapewnienia zgodności danych zawartych w rejestrze lub wykazie ze stanem faktycznym lub nie sporządza i nie przekazuje sprawozdań, organ sprawujący nadzór zobowiązuje te podmioty do usunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie. Podmioty mają prawo zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń organu sprawującego nadzór w terminie 7 dni od otrzymania informacji o stwierdzonych nieprawidłowościach. Organ sprawujący nadzór może prowadzić czynności sprawdzające, a także w jakim zakresie są realizowane zalecenia pokontrolne. W razie nieusunięcia nieprawidłowości w wyznaczonym terminie wójt, burmistrz, prezydent miasta wykreśla z rejestru żłobek, klub dziecięcy lub wykreśla z wykazu podmiot zatrudniający dziennego opiekuna, osobę prowadzącą działalność na własny rachunek i będącą dziennym opiekunem lub dziennego opiekuna albo rozwiązuje umowę z dziennym opiekunem zatrudnianym przez gminę.

Finansowanie form opieki nad dziećmi do lat 3

Gmina może otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych. Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej określa rada gminy w drodze uchwały. Dotacja może zostać przyznana również na dzieci zamieszkałe na terenie innej gminy, niż gmina przyznająca dotację. Gminy, powiaty i województwa mogą zawierać porozumienia w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej w żłobku, klubie dziecięcym lub przez dziennego opiekuna dzieciom z terenu danej gminy, powiatu lub województwa.

Minister właściwy do spraw rodziny opracowuje resortowe oraz rządowe programy rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz finansowo wspiera te programy. Opracowanie i realizacja programów odbywa się we współpracy z wojewodą. Programy te kieruje się do podmiotów, które tworzą oraz prowadzą żłobki i kluby dziecięce, ze szczególnym uwzględnieniem gmin. Podmioty mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa oraz środki z Funduszu Pracy na dofinansowanie utworzenia lub funkcjonowania żłobków, klubów dziecięcych lub dziennych opiekunów, przy czym wysokość dotacji oraz środków Funduszu Pracy nie może łącznie przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

Dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna

Rodzicom zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2270) przysługuje dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Przez opłatę rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna rozumie się miesięczną opłatę ponoszoną przez rodzica za pobyt dziecka z uwzględnieniem przyznanych zniżek. Do opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna nie wlicza się opłaty za wyżywienie. Dofinansowanie wynosi 400 zł miesięcznie na dziecko w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, ale nie więcej jednak niż wysokość opłaty ponoszonej przez rodziców za pobyt dzieci.

Dofinansowanie jest przekazywane na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy, zatrudniającego dziennego opiekuna lub rachunek bankowy dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek w terminie do dwudziestego dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni.

Postępowanie w sprawie dofinansowania prowadzi oraz wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie prawa do dofinansowania oraz jego wypłata następują na wniosek rodzica, który składa je do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania zawiera odpowiednio:

- 1) dane dotyczące wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, obywatelstwo, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz adres poczty elektronicznej i numer telefonu, a w przypadku wnioskodawcy będącego dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorem regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub dyrektorem interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego dodatkowo – nazwę, adres, NIP i REGON placówki lub ośrodka, którymi kieruje dyrektor;
- 2) dane dotyczące dziecka, w tym:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) obywatelstwo,
  - d) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - e) informacje wynikające z innych dokumentów, w tym oświadczeń, niezbędnych do ustalenia prawa do dofinansowania;
- 3) informację o uczęszczaniu dziecka do żłobka lub klubu dziecięcego lub objętego opieką dziennego opiekuna ze wskazaniem żłobka lub klubu dziecięcego, do którego dziecko uczęszcza, lub dziennego opiekuna, który sprawuje opiekę nad dzieckiem;
- 4) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Do wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania należy dołączyć inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do dofinansowania. Informacje przedstawione we wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania i w załącznikach do tego wniosku składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania i załączniki do wniosku są składane wyłącznie w postaci elektronicznej za pomocą:

- 1) profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) systemu teleinformatycznego banków krajowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych świadczących usługi drogą elektroniczną, spełniających wymogi określone w informacji zamieszczonej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 3) systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.

Przyznanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dofinansowania nie wymaga wydania decyzji. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia osobie ubiegającej się o dofinansowanie informację o przyznaniu dofinansowania na jej profilu informacyjnym utworzonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Nieodebranie informacji o przyznaniu dofinansowania nie wstrzymuje wypłaty dofinansowania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia żłobkowi, klubowi dziecięcemu, podmiotowi zatrudniającemu dziennego opiekuna albo dziennemu opiekunowi prowadzącemu działalność na własny rachunek informację o przyznaniu albo odmowie przyznania dofinansowania na dziecko umieszczone w placówce albo u dziennego opiekuna na wskazany odpowiednio w rejestrze albo wykazie adres poczty elektronicznej. Decyzję o nienależnie pobranym dofinansowaniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych doręcza żłobkowi, klubowi dziecięcemu, podmiotowi zatrudniającemu dziennego opiekuna albo dziennemu opiekunowi prowadzącemu działalność na własny rachunek na adres poczty elektronicznej wskazany odpowiednio w rejestrze albo w wykazie tych podmiotów.

W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wzywa wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku, gdy wnioskodawca złoży wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania bez wymaganych dokumentów, w tym oświadczeń, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjmuje wniosek i wyznacza termin, nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni, na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania bez rozpatrzenia.

W przypadku zmiany informacji przekazanych we wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania lub w dołączonych do niego załącznikach osoba ubiegająca się o dofinansowanie lub której przyznano to dofinansowanie jest obowiązana do powiadomienia o tym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na swoim profilu informacyjnym założonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w terminie 7 dni od dnia wystąpienia tych zmian.

Osoba ubiegająca się o dofinansowanie lub której przyznano to dofinansowanie, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania, na żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do tego dofinansowania.

Wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania może być złożony nie wcześniej niż w dniu rozpoczęcia uczęszczania przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna. Dofinansowanie przysługuje od dnia rozpoczęcia uczęszczania przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna w przypadku wniosku o ustalenie prawa do

dofinansowania złożonego w terminie dwóch miesięcy od dnia rozpoczęcia odpowiednio uczęszczania przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna. W pozostałych przypadkach dofinansowanie przysługuje od miesiąca złożenia wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania.

Dofinansowanie, w tym koszty jego obsługi, są finansowane z budżetu państwa i ze środków Funduszu Pracy. Do finansowania dofinansowania mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Koszty obsługi wynoszą 1% kwoty przeznaczonej na wypłatę dofinansowania. Zwroty nienależnie pobranego dofinansowania w trakcie danego roku budżetowego nie mają wpływu na wysokość kosztów obsługi. Zakład Ubezpieczeń Społecznych sporządza sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu dofinansowania za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku i przekazuje je drogą elektroniczną ministrowi właściwemu do spraw rodziny w terminie do dnia 20 lutego roku następującego po roku, za który jest przekazywane sprawozdanie.

Składanie sprawozdań rzeczowo-finansowych przez gminy

Podmioty prowadzące żłobki lub kluby dziecięce oraz zatrudniające dziennego opiekuna są zobowiązane do sporządzania sprawozdań z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, które zawierają:

- 1) liczbę osób zatrudnionych w żłobku lub klubie dziecięcym według stanowiska pracy;
- 2) informacje o niezaspokojonym zapotrzebowaniu na miejsca opieki w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna;
- 3) informacje o połączeniu żłobków lub klubów dziecięcych w zespoły ze wskazaniem poszczególnych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i ich liczby;
- 4) informacje o zorganizowaniu wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów, w tym informacje o wykonywaniu tej obsługi przez jednostki;
- 5) wysokość otrzymywanych dotacji ze środków publicznych, w tym ze środków Unii Europejskiej, na jedno dziecko;
- 6) wysokość wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego i instytucje publiczne.

Sprawozdania z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3:

- 1) organizowanej przez gminę - gmina przekazuje wojewodzie,
- 2) organizowanej przez podmioty inne niż gmina - podmioty te przekazują gminie, a gmina przekazuje zbiorcze sprawozdanie wojewodzie, w postaci elektronicznej, za pomocą systemu teleinformatycznego. Wojewoda sporządza zbiorcze sprawozdanie z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i przekazuje je ministrowi właściwemu do spraw rodziny.

Sprawozdania za okres: od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia, podmioty inne niż gmina, prowadzące żłobki, kluby dziecięce lub zatrudniające dziennego opiekuna, przekazują właściwej gminie w terminie do dnia 31 stycznia roku następnego. Gmina przekazuje wojewodzie sprawozdania z zakresu sprawowanej przez siebie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia oraz zbiorcze sprawozdania z zakresu opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 organizowanej przez podmioty inne niż gmina - w terminie do dnia 14 lutego każdego roku. Wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rodziny zbiorcze sprawozdanie w terminie do dnia 28 lutego każdego roku.

DOBRE PRAKTYKI

Poniżej zamieszczono wymianę doświadczeń różnych podmiotów gminnych z zakresu tworzenia i funkcjonowania form opieki nad dziećmi do lat 3 z województwa podkarpackiego. Rozmowy przeprowadziła Dorota Mączka.

ŻŁOBEK MIEJSKI W USTRZYKACH DOLNYCH, ul. Pionierska 8, 38-700 Ustrzyki Dolne

www.zlobekmiejski.ustrzyki-dolne.pl; email: zlobekmiejski@ustrzyki-dolne.pl; tel.: 13 493 95 56; www.facebook.com/zlobekmiejskiustrzyki

Wywiadu udzielił Pan Burmistrz Ustrzyk Dolnych - Bartosz Romowicz oraz Pani Dyrektor Żłobka Miejskiego w Ustrzykach Dolnych - Karina Kwaśnik.

Dorota Mączka: Czym się Państwo kierowaliście planując utworzenie żłobka? Skąd pomysł na jego założenie?

Bartosz Romowicz: Pomysł na utworzenie żłobka to odpowiedź na oczekiwania społeczne. Dotychczas w mieście i gminie nie było placówki, która sprawowałaby opiekę nad najmłodszymi, a przez to umożliwiała aktywność zawodową rodziców. Żłobek Miejski jest inicjatywą stworzoną przez zespół projektowy Burmistrza Ustrzyk Dolnych. To jest nasz pomysł, w którym uczestniczyliśmy od samego początku. Pomysł przeszedł do fazy projektu, od projektu budynku do pozyskania środków zewnętrznych, po uzyskaniu których mogliśmy przejść do etapu wykonawstwa.

Koszt budowy żłobka w wysokości 1,5 mln zł pokryto ze środków własnych Gminy Ustrzyki Dolne i dofinansowania otrzymanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 - oś priorytetowa Spójność Przestrzenna i Społeczna, w wysokości 1 mln zł oraz rządowego programu "Maluch 2016" w kwocie 1 mln zł.

24 stycznia 2018 r. oficjalnie otwarto Żłobek Miejski w Ustrzykach Dolnych, dostosowany do przyjęcia 45 dzieci w trzech grupach wiekowych, a w placówce zostało zatrudnionych 18 osób.

1 września 2022 r. z myślą o najmłodszych mieszkańcach gminy i wychodząc naprzeciw oczekiwaniu rodziców, Gmina Ustrzyki Dolne przeznaczyła własne środki na adaptację pomieszczeń i organizację dodatkowych 24 miejsc opieki dla dzieci w wieku do lat 3 w żłobku, tym samym 72 dzieci zostało objęte opieką żłobkową, a kadra żłobka powiększyła się z 18 do 23 osób. Żłobek Miejski w Ustrzykach Dolnych sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku od ukończenia 1 roku życia do lat 3, nie dłużej jednak niż do ukończenia 4 roku życia w przypadku, gdy niemożliwe lub utrudnione jest objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym, pod warunkiem, że rodzice/opiekunowie prawni dziecka złożą oświadczenie o przeszkodach w objęciu dziecka

wychowaniem przedszkolnym. Dzieci zapisywane są do grup, według ich zbliżonego wieku oraz rozwoju psychofizycznego. Jesteśmy również przygotowani na przyjęcie dzieci z niepełnosprawnością.

W Żłobku funkcjonuje cztery grupy:

Grupa I – Ślimaczki

Grupa II - Jeżyki

Grupa III – Sówki

Grupa IV – Rysie

Jakie zajęcia oferujecie Państwo najmłodszym?

Karina Kwaśnik: Cyklicznie co roku w naszym żłobku odbywają się spotkania adaptacyjne dla dzieci i rodziców oraz szkolenia z psychologiem połączone z Dniami otwartymi w żłobku.

Najmłodsi mogą też uczestniczyć w następujących zajęciach:

- umuzykalnianie według Carla Orffa
- gimnastyka twórcza według Rudolfa Labana
- metoda pedagogiki zabawy Klanza
- metoda ruchu rozwijającego Weroniki Sherborne
- zabawy paluszkowe
- metoda aktywnego słuchania muzyki według B. Strauss
- sensoplastyka
- integracja sensoryczna
- zajęcia rytmiczno – muzyczno - ruchowe z bum bum rurkami
- ruch na świeżym powietrzu/plac zabaw.

Ponadto w naszej placówce odbyły się następujące zajęcia teatralne:

1. „Żłobkowe bajanie” („Pan kotek był chory”, „Rzepka”, „Krecik”, „Była sobie żabka mała”)
2. Teatr cieni - „Bajka adaptacyjna”, „Bajka terapeutyczna”.

Organizujemy cykliczne imprezy okolicznościowe:

- Cykl Pysznie, zdrowo kolorowo: „ Owocowa Przygoda”, „ Warzywna przygoda”,
- Dzień Babci i Dziadka,

- Urodziny Żłobka,
- Dzień Wymarzonego Bohatera – bal karnawałowy,
- Dzień Dinozaura,
- Dzień Kobiet,
- Dzień: Sowy, Jeża, Rysia, Ślimaka (nazwy grup w Żłobku),
- Światowy Dzień Pszczół,
- Dzień Bieszczadzkiego Parku Narodowego,
- Dzień Ziemi,
- Dzień Wody,
- Wielkanoc, Boże Narodzenie,
- Święta Narodowe: 3 Maja, 11 Listopada,
- Dzień: Mamy i Taty, Dziecka,
- Dzień: Strażaka, Policjanta, Leśnika, Ratownika Medycznego, Seniora,
- Pożegnanie 3- latków,
- Dzień Pluszowego Misia.

Jak wygląda struktura zatrudnienia? Ile zatrudnia Pani osób i na jakich stanowiskach?

W Żłobku Miejskim w Ustrzykach Dolnych aktualnie zatrudnionych jest 24 osoby na następujących stanowiskach:

- dyrektor
- pielęgniarka (0,5 etatu)
- dietetyk (umowa zlecenie)
- intendent
- opiekunki – 9 osób
- woźne – 8 osób
- kucharz
- pomoc kuchenna
- osoba sprzątająca.

Co jest największym atutem Państwa Żłobka?

Największym atutem jest kadra żłobka. W naszym zespole pracują osoby zainteresowane dzieckiem w każdej płaszczyźnie, otwarte, komunikatywne, zaangażowane, kreatywne, potrafiące „wyczarować” cudowną dekorację i dbające o wszechstronny rozwój dzieci. Pracownicy z ogromnym zaangażowaniem uczestniczą w podnoszeniu swoich kompetencji i kwalifikacji, uczestnicząc w różnych formach doskonalenia zawodowego i szkoleniach.

Zatrudnienie dietetyka klinicznego, umożliwiło nam przyjęcie dzieci z nietolerancją pokarmową, a posiłki są smaczne, kolorowe i spełniają wszystkie normy żywieniowe i standardy.

Co jest dla Pani i pracowników największą satysfakcją? Może podzieli się Pani z nami sukcesami...

Nasz żłobek posiada certyfikat Bezpieczny i przyjazny żłobek. Zajęliśmy także 1 miejsce w Ogólnopolskim Konkursie „Mamy dowody na wielką moc wody”. Jesteśmy członkiem I Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów dziecięcych.

Bardzo cieszy nas zaufanie rodziców, dzięki czemu powiększyliśmy liczbę miejsc z 48 na 72. Jako Dyrektor żłobka systematycznie pozyskuję środki zewnętrzne, czego efektem są projekty pod nazwą: „Zrozumieć świat – Integracja sensoryczna”, „Sensoryczne doświadczanie świata”, „Wychowanie przez czytanie - magia czytania”. Systematycznie dbam o organizację szkoleń dla całego zespołu. Pozyskałam środki finansowe z KFS, dzięki którym odbyły się następujące szkolenia: „Wspomaganie procesu adaptacji społeczno – emocjonalnej dzieci w wieku od 1-3 roku życia do środowiska żłobkowego”, „Rozwijanie kompetencji wśród pracowników żłobków w obszarze psychologiczno – pedagogicznym” (specjalistyczne kursy dla opiekunów), „Zasady i normy żywienia dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych – Prawidłowe przygotowywanie jadłospisów według Instytutu Żywności i Żywienia im. prof. dr A. Szczygła w Warszawie.

Jednak największą satysfakcją jest UŚMIECH DZIECKA I ZAUFANIE RODZICÓW 😊

Bardzo dziękuję za poświęcony czas i możliwość rozmowy z Państwem.

**ZESPÓŁ ŻŁOBKÓW GMINY MIEJSCE PIASTOWE, ul. Hrabiego Jana Potockiego 56,
38-423 Łęczany**

www.zlobek-miejscepiastowe.pl; email: zlobek@miejscepiastowe.pl; tel.: 504 793 751

Wywiadu udzieliła Pani Dyrektor Zespołu Żłobków - Agnieszka Jastrzębska

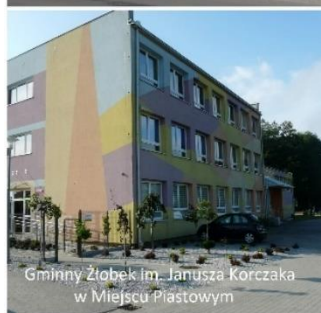
Dorota Mączka: Jesteście Państwo Zespołem Żłobków Gminy Miejsce Piastowe... proszę opowiedzieć jak zaczęła się historia ze żłobkami u Państwa w gminie?

Agnieszka Jastrzębska: Placówki wchodzące w skład Zespołu Żłobków mają bogatą historię. Pierwsza z nich Gminny Żłobek im. Matki Anny Kaworek w Łęczanach został utworzony 1 grudnia 2015 r. Był to pierwszy gminny żłobek, który powstał w powiecie krośnieńskim w budynku starej szkoły podstawowej. Pięknie odremontowane sale mogły przyjąć 32 dzieci. Rozpoczynaliśmy od 4 dzieci z obawą czy będą kolejne, ale wysoka jakość usług szybko przekonała rodziców do powierzania swoich pociech pod naszą opiekę. Władarze gminy zorientowali się, że czas rozszerzyć działalność o kolejną placówkę i już 1 września 2018 r. powstał drugi żłobek im. Janusza Korczaka w Miejscu Piastowym z przeznaczeniem dla 32 podopiecznych, który po roku funkcjonowania zdobył wyróżnienie w konkursie Żłobek Roku 2019 organizowanym przez Stowarzyszenie Publicznych i Niepublicznych Żłobków i Klubów Dziecięcych.

Aby objąć zasięgiem usług opiekuńczych całą gminę i ułatwić rodzicom dowożenie dzieci do poszczególnych placówek 1 sierpnia 2020 r. powstał jeszcze jeden żłobek. Gminny Żłobek im. Władysławy Markiewiczówny w Głowience. Kameralna, przytulna placówka na 15 dzieci.

Ze względów organizacyjnych władze gminy postanowiły połączyć trzy placówki w Zespół Żłobków i od 1 stycznia 2021 r. wspólnie połączone siły dbają o szeroko rozumianą opiekę, wychowanie i edukację najmłodszych mieszkańców gminy Miejsce Piastowe, jak również miejscowości sąsiadujących. Połączenie placówek pozytywnie wpłynęło na jakość usług. Opiekunki w razie

potrzeby mogą świadczyć pracę w każdym ze żłobków. Od Urzędu Gminy otrzymaliśmy służbowy samochód Dacia Duster, który służy do przewożenia posiłków. Żłobki nie są dla

siebie konkurencją, lecz wszyscy wspólnie współpracują dla dobra ogółu. Organem prowadzącym Zespół Żłobków jest Gmina Miejsce Piastowe z wójtem - Panią Dorotą Chilik na czele. Placówkami od początku ich powstania zarządza Pani Agnieszka Jastrzębska – Dyrektor Zespołu Żłobków.

Jak wygląda plan dnia? W jakich ciekawych zajęciach mogą brać udział dzieci?

Plan dnia jest następujący:

7:00-8:15 Przyjmowanie dzieci do żłobka, zabawy dowolne służące realizacji i pomysłów dzieci i opiekunów.

8:15-8:30 Porządkowanie zabawek, czynności higieniczne przygotowujące do śniadania.

8:30-9:00 Śniadanie.

9:00-10:00 Powitanie – „Pogodny poranek”.

Zabawy edukacyjne i ogólnorozwojowe w sali zabaw, zajęcia ruchowe, taneczne, muzyczne, konstrukcyjne, manipulacyjne, rozwijające mowę, ćwiczące koncentrację uwagi, kształtujące umiejętność współdziałania, rozwijające kompetencje komunikacyjne, plastyczne itp.

10:00-10:15 II Śniadanie.

10:15-11:20 Zabawy ruchowe na świeżym powietrzu, zabawy indywidualne, grupowe lub zespołowe zabawy ruchowe, swobodne zabawy z wykorzystaniem urządzeń ogrodowych, gry i zabawy sportowe.

11:20-11:30 Czynności higieniczne przygotowujące do obiadu.

11:30-12:00 Obiad - Drugie danie.

12:00-13:45 Leżakowanie, słuchanie muzyki relaksacyjnej.

13:45-14:00 Zabiegi pielęgnacyjne, zmiana pieluch, nauka samodzielności, korzystanie z nocników.

14:00-14:30 Obiad - Zupa.

14:30-15:15 Rozwijanie mowy i myślenia, śpiewanie piosenek, nauka rymowanek i wliczanek, zabawy paluszkowe, wyjście na plac zabaw.

15:15-15:30 Czynności higieniczne przygotowujące do podwieczorku.

15:30-16:00 Podwieczorek.

16:00-17:00 Wspólna zabawa, zabawy swobodne, malowanie, rysowanie, czytanie bajek. Oczekiwanie na przyjscie rodziców.

W naszych żłobkach zajęcia dydaktyczno-wychowawcze prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę i dostosowane do poziomu rozwojowego podopiecznych.

Unikamy wysokich technologii. NIE POSIADAMY TELEWIZORÓW.

Każdego dnia przy sprzyjających warunkach atmosferycznych spędzamy czas na świeżym powietrzu.

Prowadzimy różnorodne zajęcia dydaktyczno – edukacyjne. Podczas zajęć plastycznych dzieci posługują się różnymi

technikami od najprostszego, dowolnego malowania kredkami, poprzez wyklejanki, wydzieranki, stemplowanie, malowanie farbami za pomocą pędzelków, paluszków i stóp. Tematyczne prace plastyczne wykonywane są przy okazji różnych świąt kalendarzowych jak np.: Dzień Mamy, Dzień Taty, Wielkanoc, Boże Narodzenie, Święto Niepodległości, Powitanie Wiosny itp.

Dzięki codziennie prowadzonym zajęciom ruchowo-tanecznym dzieci mają możliwość zaspokojenia swojej naturalnej potrzeby ruchu, a także rozwoju motoryki dużej oraz sprawności i gibkości. Zajęcia ruchowe prowadzone w naszych żłobkach zawierają elementy ćwiczeń gimnastycznych z wykorzystaniem kostki „GYMBOX”, zabawy skoczne i bieżne, chwytywanie i rzucanie do celu, zabawy na czworaka, pokonywanie toru przeszkód i wiele innych.

Zajęcia sensoryczne, które prowadzimy mają na celu pobudzenie wrażliwości sensorycznej, rozwój kreatywności dziecka, skupianie uwagi, percepcję. Różnorodność bodźców sprzyja tworzeniu połączeń synaptycznych w mózgu dziecka, co przekłada się na rozwój funkcji poznawczych. Do prowadzenia zajęć sensorycznych wykorzystujemy specjalistyczne sprzęty i zabawki między innymi posiadamy: kurtynę światłowodową, kolumnę świetlną, kostki świetlne, lustrzane kamyki, klocki sensoryczne. Tworzymy również własne ścieżki sensoryczne z wykorzystaniem darów natury.

Każdego dnia odbywają się pogodne poranki, podczas których dzieci uczą się podstaw muzycznych tzn. tempo, dynamika itp. Słuchają muzyki klasycznej, uczą się nowych piosenek oraz gestów obrazujących treść utworu. Maluchy kształtują w sobie poczucie rytmu, uwrażliwiają się na sztukę i muzykę.

Prowadząc zajęcia z bajkoterapii czytamy, a następnie omawiamy treści bajek, zwracając dzieciom uwagę na morał. Sięgamy po bajki, które kształtują u najmłodszych poczucie empatii, tolerancję, cierpliwość, uwrażliwiają na ludzką krzywdę. Najczęściej dzieci słuchają bajek podczas nocnikowania i leżakowania, gdyż wtedy są wyciszone i skupione na omawianych treściach. Do ulubionych należy seria „Przygód Franklina” oraz książeczki „Mały chłopiec” i „Mała dziewczynka”. Najmłodszy z zainteresowaniem powtarzają wyrazy

dźwiękonaśladowcze i sylaby oglądając obrazki w książkach Jagody Cieszyńskiej „Kocham mówić”, „Kocham czytać”, dzięki czemu stymulują rozwój mowy. Podczas zajęć indywidualnych dzieci chętnie dotykają bajeczek z różnymi fakturami, a także te wydające dźwięki. Ponieważ w naszych budynkach znajduje się biblioteka mamy możliwość wypożyczenia wciąż nowych książeczek i słuchowisk dla najmłodszych.

W każdym miesiącu przeprowadzamy zajęcia tematyczne, stosownie do kalendarza imprez i danego święta:

WRZESIEŃ – zajęcia adaptacyjne, integracyjne, Dzień Jesieni, Dzień Ziemniaka

PAŹDZIERNIK – zajęcia sensoryczne, Dzień Drzewa

LISTOPAD – Dzień Niepodległości, Dzień Pluszowego Misia

GRUDZIEŃ – Mikołaj, Wigilia Bożego Narodzenia

STYCZEŃ – Dzień Babci i Dziadka, Zabawa Karnawałowa

LUTY – Walentynki, zajęcia sensoryczne

MARZEC – Pierwszy Dzień Wiosny, Wielkanoc

KWIECIEŃ – zajęcia sensoryczne, Dzień Marchewki

MAJ – Dzień Matki, Międzynarodowa Konferencja Szkoleniowa

CZERWIEC – Dzień Dziecka, Dzień Ojca

LIPIEC – Zakończenie Roku Szkolnego

Kultywujemy zwyczaje i tradycje związane ze świętami: uczymy kolęd, ubieramy wspólnie choinkę, łamiemy się opłatkiem, zasiadamy do śniadania wielkanocnego.

Prowadzimy również zajęcia teatralne, do których samodzielnie układamy scenariusze, tworzymy dekorację, kostiumy i scenografię, aby każda impreza była wyjątkowa i niepowtarzalna.

Podopieczni są nie tylko widzami, lecz także często występują w roli aktorów. Nagrane inscenizacje wręczamy w formie prezentu: babciom, dziadkom, czy rodzicom.

Duży nacisk kładziemy także na rozwój czynności samoobsługowych: estetyczne spożywanie posiłków, korzystanie z nocników, toalety, mycie rączek, samodzielne ubieranie, rozbieranie się itp.

Jak wygląda u Państwa żywienie dzieci?

Posiłki dla dzieci przebywających w placówkach Zespołu Żłobków przygotowywane są w kuchni centralnej, która mieści się w Gminnym Żłobku w Łężanach. Kuchnia jest bardzo dobrze wyposażona w niezbędny sprzęt gastronomiczny. Posiada piec konwekcyjny, dzięki któremu posiłki są zdrowe i nie tracą swych wartości odżywczych. Serwowane dania: pierogi, ciasta, paszety przygotowywane są w całości przez personel kuchni. Nie korzystamy z gotowych, zakupionych wyrobów. Samochodem służbowym, w specjalnie dostosowanych termosach przewożona jest żywność do żłobków w Miejscu Piastowym i Głowience. Wszystkie posiłki to smaczne i urozmaicone dania spełniające normy w zakresie prawidłowego żywienia dzieci w wieku żłobkowym. Jadłospis układany jest przez dietetyka, który dba, aby potrawy podawane w żłobkach miały odpowiednią wartość energetyczną oraz posiadały składniki niezbędne do prawidłowego rozwoju. Po przedłożeniu przez rodziców zaświadczenia lekarskiego odnośnie nietolerancji, bądź alergii pokarmowych zostaje dla dziecka skomponowana indywidualna dieta z wykluczeniem alergenu.

Żłobkowa kuchnia promuje zdrowe żywienie podczas organizowanych pikników i konferencji szkoleniowych. Kucharki przygotowują stoiska z własnymi wyrobami, tematycznie nawiązującymi do klimatu imprez i dołączoną ulotką z przepisami na ich wykonanie.

Dzieci spożywają posiłki w spokojnej i miłej atmosferze, o regularnych porach, estetycznie serwowane na ładnej zastawie. Wpływa to korzystnie na kształtowanie prawidłowych nawyków żywieniowych.

Jakie opłaty ponoszą rodzice za pobyt dziecka w Państwa Placówkach i jak układa się współpraca z rodzicami?

Opłaty za żłobek pobierane są zgodnie z Uchwałą NR LIX/361/2022 Rady Gminy Miejsce Piastowe z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt dziecka w żłobkach utworzonych i prowadzonych przez Gminę Miejsce Piastowe, dodatkowej opłaty za wydłużony wymiar opieki nad dzieckiem i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie w tych żłobkach oraz warunków zwolnienia od ponoszenia tych opłat (Dz. Urz. Woj. Podkarpackiego z 2022 r. poz. 1729):

- 1) za pobyt Dziecka w Żłobku, w wymiarze do 10 godzin dziennie, Żłobek pobiera opłatę w wysokości 350,00 zł (słownie: trzysta pięćdziesiąt złotych, zero groszy) miesięcznie;
- 2) w przypadku Dzieci przyjętych do Żłobka po 15-tym dniu danego miesiąca kalendarzowego wysokość opłaty za pobyt Dziecka w Żłobku za ten miesiąc wynosi 50% opłaty miesięcznej, o której mowa w pkt 1;
- 3) wysokość dodatkowej opłaty za wydłużony wymiar opieki nad Dzieckiem w Żłobku ponad 10 godzin dziennie wynosi 50,00 zł (słownie: pięćdziesiąt, zero groszy) za każdą rozpoczętą godzinę pobytu Dziecka w Żłobku w danym dniu i pobierana jest w następnym miesiącu rozliczeniowym;
- 4) maksymalna wysokość opłaty za wyżywienie Dziecka w Żłobku wynosi 10,00 zł (słownie: dziesięć złotych, zero groszy) dziennie;
- 5) jeżeli do Żłobka uczęszcza równocześnie dwoje lub więcej Dzieci z tej samej rodziny, wysokość opłaty za pobyt drugiego Dziecka w Żłobku wynosi 75% kwoty, o której mowa w pkt 1,

6) jeżeli do Żłobka uczęszcza Dziecko, którego rodzice posiadają Kartę Dużej Rodziny, wysokość opłaty za pobyt Dziecka w żłobku wynosi 90% kwoty, o której mowa w pkt 1. Częściowe zwolnienia wskazane w ust. 3 pkt 5 i 6 nie podlegają sumowaniu.

Przynajmniej raz w roku organizowane jest przez dyrektora zebranie z wszystkimi rodzicami. Dążymy do tego, by rodzice poczuli, że są partnerami w relacji żłobek – rodzic. Wychodząc naprzeciw ich oczekiwaniom, staramy się budować pozytywne relacje i integrować podczas organizowanych spotkań, czy wydarzeń kulturalnych.

Rodzice chętnie angażują się w organizowane przez Żłobki uroczystości: przygotowują stroje dla swoich dzieci na różne święta, pieką ciasta na imprezy żłobkowe, biorą w nich czynny udział uczestnicząc w konkursach i zabawach z dziećmi.

Chętnie angażują się w akcje charytatywne np. „Pacuszka dla maluszka”, „Szlachetna paczka”, „Misie Ratownisie”, zbiórki żywności dla zwierząt bezdomnych itp.

Rodzice kierując się obopólnym dobrem dziecka stosują się do uwag i spostrzeżeń opiekunów na temat zachowania i ogólnego stanu zdrowia. Informacje są im przekazywane podczas indywidualnych rozmów.

Mają również możliwość wzięcia udziału w konferencji, spotkaniach z psychologiem i szkoleniach np. z pierwszej pomocy.

Czy podejmujecie Państwo jakieś formy współpracy lokalnej, ogólnopolskiej? Z kim Państwo współpracujecie?

Angażując dzieci w życie społeczne, ucząc empatii i dostrzegania potrzeb innych organizowaliśmy zbiórkę karmy, koców i zabawek dla bezdomnych zwierząt. Pomagaliśmy ukraińskim uchodźcom, przygotowując kanapki na przejścia graniczne i zbierając na ich rzecz środki materialne i finansowe. Włączaliśmy się w akcje charytatywne i wszelkiego rodzaju challenge na rzecz potrzebujących i chorych dzieci z terenu naszej gminy i nie tylko. Cyklicznie organizujemy „Międzypokoleniowe spotkania dzieci i seniorów”, w których biorą udział członkowie klubów: Senior Vigor i Senior +. Podczas spotkań dzieci i seniorzy podejmują wspólne działania integracyjne: prezentują swoją twórczość, wykonują prace manualne, rozmawiają, tańczą, śpiewają, miło spędzają czas, a na koniec obdarowują się własnoręcznie wykonanymi upominkami. Współpracujemy z Gminnym Centrum Kultury i Biblioteką w Miejscu Piastowym, z dyrektorami placówek oświatowych, kierownikami jednostek organizacyjnych z terenu gminy, Ochotniczą Strażą Pożarną, Kołami Gospodyń Wiejskich i sołectwami poszczególnych miejscowości. Chętnie uczestniczymy w różnorodnych konkursach, szczególnie tych lokalnych np. konkurs na najpiękniejszą dekorację wielkanocną, na rzeźbę śnieżną, itp., organizowanych przez Urząd Gminy Miejsce Piastowe.

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Świąt Wielkanocnych maluszki ubrane w stroje nawiązujące do tematyki wydarzenia wraz z pracownikami odwiedzają: szkoły, Urząd Gminy, zaprzyjaźnione osoby i instytucje składając im życzenia i wręczając wykonane w żłobkach upominki. Współpracując z sołtysami poszczególnych miejscowości mamy możliwość korzystania z sal w Domach Kultury do zorganizowania imprez z dużą ilością osób np. Dzień Babci i Dziadka, Święto Rodziny, Mikołaj itp. Imprezy upływają na skocznych płaszcach i wspólnej zabawie. Nie może na nich zabraknąć pamiątkowych fotografii, wesołych quizów i pysznego jedzenia. Podczas naszych uroczystości zawsze możemy liczyć na obecność zaproszonych władz, przyjaciół i sympatyków żłobka.

Dużym wydarzeniem przygotowywanym przez Żłobki Gminy Miejsce Piastowe jest Międzynarodowa Konferencja Szkoleniowa „Z miłości do najmłodszych...” poświęcona opiece żłobkowej. Konferencja odbywa się przy współpracy Gminnego Centrum Kultury i Biblioteka w Miejscu Piastowym. Wydarzenie objęte jest patronatem Wójta Gminy Miejsce Piastowe, trwa przez dwa dni i jest całkowicie bezpłatne. W konferencji uczestniczą goście zarówno z Polski jak i z zagranicy.

Przede wszystkim są to pracownicy żłobków, którzy dzielą się doświadczeniem, nabywają nową wiedzę i poszerzają kwalifikacje. Pierwszego dnia prelekcje głoszą specjaliści w swoich dziedzinach: pedagodzy,

psychologowie, logopedzi, ratownicy medyczni, animatorzy kultury. Poruszają oni ważne tematy dotyczące dzieci, rodziców i pracy w żłobku. Drugi dzień poświęcony jest najmłodszemu. W tym dniu odbywa się piknik, w którego przygotowanie angażują się wszyscy pracownicy Zespołu. Cała konferencja nawiązuje do zaplanowanej wcześniej tematyki np. „Podróż do krainy bajek”, „Między nami Jaskiniowcami” itp. Opracowany scenariusz przez kadrę żłobka zachęca do wspólnej zabawy wszystkich gości, a rodziców z pociechami, do udziału w konkursach i piknikowym poczęstunku. Podczas uroczystości przygotowywanych przez Zespół Żłobków dwukrotnie mieliśmy przyjemność gościć Panią Marlenę Małąg Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Wszystkie ważne wydarzenia z życia żłobka dokumentujemy w kronice, która cieszy oczy odwiedzających nas gości i rodziców. Prowadzimy też stronę internetową <https://www.zlobek-miejscepiastowe.pl/>, i profil na portalu Facebook <https://www.facebook.com/people/Zespół-Żłobków-Gminy-Miejsce-Piastowe/>. Na zakończenie roku szkolnego przygotowujemy dla dzieci fotoksiążkę, która jest dodatkiem do prezentu i miłą pamiątką z chwil spędzonych w żłobku.

Jakie plany na przyszłość?... :)

Planujemy kontynuować dotychczasowe działania podejmowane przez nasze placówki, podnosić kwalifikacje kadry poprzez udział w różnorodnych kursach i szkoleniach, rozwijać bazę lokalową i dydaktyczną.

Za największy atut Zespołu Żłobków uważamy wydarzenie jakim jest Międzynarodowa Konferencja Szkoleniowa „Z miłości do najmłodszych...”, którą w dalszym ciągu pragniemy organizować zmieniając jej tematykę i proponując wciąż nowe zagadnienia i atrakcje, a tym samym poszerzając grono odbiorców.

Podsumowując, warto zauważyć, że nasze żłobki to przede wszystkim miejsce, w którym każda pociecha w atmosferze akceptacji, swobody i radosnego odkrywania świata będzie mogła poczuć się bezpiecznie, niczym we własnym domu. Życzliwość i ciepło sprawiają, że wszystkie chwile spędzone tutaj otwierają przed dzieckiem nowe możliwości, przy jednoczesnym szacunku do indywidualnego tempa jego rozwoju. W naszych żłobkach każdego dnia panuje rodzinny klimat. Tuż po przekroczeniu progu można wyczuć atmosferę pełną kreatywności oraz twórczej pracy.

Podczas spotkań z maluchami zawsze na pierwszym miejscu stawiamy naukę poprzez zabawę, uczymy życzliwości wobec ludzi i życia w zgodzie z otaczającym światem. W codziennej pracy z dziećmi dajemy im możliwość: samorealizacji, myślenia i samodzielnego działania oraz współpracy z innymi. Staramy się organizować ciekawe zajęcia, dzięki którym dzieci doskonale się realizują. Mamy wspólnie tyle pomysłów, tyle rzeczy do zrobienia i tyle bardzo ważnych spraw do opowiedzenia, że nie rozumiemy, jak to jest możliwe, że gdzieś na świecie są dzieci, które się nudzą. Mamy dla nich taki pomysł. Wyłączcie telewizory i przyjdźcie do naszego żłobka.

Dziękuję serdecznie za rozmowę i życzę dalszych sukcesów w propagowaniu idei rozwoju opieki żłobowej oraz satysfakcji z pracy i opieki nad dziećmi.

PUBLICZNY ŻŁOBEK W CZUDCU, ul. Rzeszowska 33, 38-120 Czudec
www.zlobekczudec.pl; e-mail: zlobek@czudec.pl; tel.: 17 250 85 15

Wywiadu udzieliła Pani Dyrektor Agnieszka Kowal

Dorota Mączka: Proszę opowiedzieć skąd pomysł na założenie żłobka i skąd środki na ten cel?

Agnieszka Kowal: Publiczny Żłobek w Czudcu został utworzony w 2018 r. Środki na jego powstanie pochodziły z programu Maluch + oraz budżetu Gminy. Pomysł na jego utworzenie wywołał się przede wszystkim z deficytu instytucji opieki nad dziećmi do lat 3, brakiem żłobka, klubów dziecięcych czy opiekuna dziennego na terenie Gminy Czudec. Duże znaczenie miały również głosy rodziców (przede wszystkim rodziców chcących wrócić do pracy po urlopie macierzyńskim), którzy byli zainteresowani tą formą wsparcia rodzin z małymi dziećmi.

Jakimi metodami Państwo pracujecie i w jakich zajęciach mogą uczestniczyć dzieci?

W naszym żłobku prowadzimy różne zajęcia, mające na celu wszechstronny rozwój dzieci. Nasi podopieczni uczestniczą w następujących zajęciach:

- edukacyjnych, wychowawczo – dydaktycznych (zajęcia tematyczne);
- plastycznych (z wykorzystaniem różnych technik pracy oraz różnorodnych materiałów);
- muzycznych;
- przyrodniczo – ekologicznych;
- ruchowych (spacery, zabawy ruchowe z pokazywaniem, zabawy na placu zabaw, gimnastyka (gimnastyka ogólnorozwojowa, gimnastyka poranna, zabawy z piłkami, tory przeszkód i inne).

W dużej mierze nasze metody pracy opierają się na elementach muzykoterapii, bajkoterapii, arteterapii. Prowadzimy zabawy twórcze, manipulacyjne, konstrukcyjne, zajęcia ruchowe, zabawy z chustą animacyjną. Obchodzimy różne święta i uroczystości jak np. Dzień Dziecka, Dzień Mamy i Taty, Dzień Babci i Dziadka, Mikołajki, Bal Karnawałowy, Andrzejki, Święto Niepodległości, Dzień Wiosny i wiele innych uroczystości okolicznościowych występujących w ciągu roku. Dodatkowo uczestniczymy w akcjach mających na celu wspieranie

potrzebujących jak „Jesteśmy z Wami niebieskimi motylami”, Góra Grosza, Serce dla Fabiana i inne. Spotykamy się z przedstawicielami różnych instytucji jak straż pożarna, policja i inne. Systematycznie współpracujemy z lokalną Biblioteką Publiczną, Szkołą Podstawową i Przedszkolem.

Jak wygląda struktura zatrudnienia u Państwa w placówce? Ile aktualnie zatrudnia Pani osób i na jakich stanowiskach?

W Publicznym Żłobku w Czudcu na chwilę obecną zatrudnionych jest 13 osób:

- 6 etatów opiekuna (w tym 5 na całym etacie oraz 2 osoby na ½ etatu),
- pomoc opiekuna/dietetyk,
- pielęgniarka,
- osoba sprzątająca,

- kucharka,
- konserwator (łączy etat ze szkołą),
- dyrektor/opiekun.

Jakie opłaty ponoszą rodzice za pobyt u Państwa w Placówce? Czy korzysta Pani z dofinansowań/dotacji i jakie to są kwoty?

W Publicznym Żłobku w Czudcu miesięczna opłata stała wynosi 500 zł, a dzienna stawka żywieniowa 9 zł (śniadanie, drugie śniadanie, dwudaniowy obiad, podwieczorek, woda, soki, napoje itp.).

Do bieżącego roku żłobek

korzystał z programu Maluch+. Obecnie formą wsparcia dla rodziców jest Rodzinny Kapitał Opiekuńczy oraz obniżenie opłaty za pobyt dziecka w placówce. Pozostała część finansowana jest z budżetu gminy.

Macie Państwo certyfikat Bezpieczny i przyjazny żłobek, proszę o tym opowiedzieć...

W 2020/2021 roku nasz żłobek brał udział w konkursie „Bezpieczny i przyjazny żłobek”. Głównym celem konkursu było rozwijanie aktywności małych dzieci, wdrażanie do samodzielności, rozpoznawanie indywidualnych potrzeb i możliwości wychowanków oraz rozbudzanie ciekawości, stymulowanie wszystkich obszarów rozwoju.

Jednym z ważniejszych zadań, bardzo istotnych w dzisiejszych czasach, na które bacznie zwracamy uwagę było wprowadzenie polityki i procedur ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Zadanie to miało/ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom, a także uwrażliwienie nas jako opiekunów na symptomy krzywdzenia dzieci. Wprowadzone i przekazane rodzicom informacyjne ulotki miały na celu edukację rodziców oraz udzielenie informacji dotyczących wsparcia oraz wskazania instytucji, w których można otrzymać pomoc.

Realizacja dziesięciu różnorodnych zadań była czasem wykazania się kreatywnością i pomysłowością naszych opiekunów poszczególnych grup. Dostosowane zajęcia wieku dzieci pozwalały na świetną zabawę oraz integrację grup. Na dużą uwagę zasługiwało także zaangażowanie rodziców, którzy włączyli się w wykonywanie poszczególnych zadań.

Wszyscy pracownicy żłobka aktywnie brali udział w projekcie.

Dziękuję pięknie za rozmowę.

CZEŚĆ II. Informacje dla podmiotów niegminnych

Żłobek a klub dziecięcy

Żłobki i kluby dziecięce mogą tworzyć i prowadzić: jednostki samorządu terytorialnego; instytucje publiczne; osoby fizyczne; osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Prowadzenie działalności gospodarczej związanej z prowadzeniem żłobków lub klubów dziecięcych rejestruje się pod następującym numerem PKD: **PKD 88.91.Z – Opieka dzienna nad dziećmi.**

	ŻŁOBEK	KLUB DZIECIĘCY
Wiek przyjęcia dziecka do placówki	Od ukończenia 20 tygodnia życia do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest objęcie, także opieką dziecka do ukończenia 4 roku życia *	Od ukończenia 1 roku życia do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest objęcie, także opieką dziecka do ukończenia 4 roku życia *
Kto zarządza placówką?	Dyrektor	Osoba kierująca
Ilość pomieszczeń	Co najmniej jedno pomieszczenie z zapewnionym miejscem na odpoczynek dzieci	
Czas pobytu dziecka w placówce	Dziecko może przebywać do 10 godzin dziennie. Czas ten może zostać wydłużony w uzasadnionych przypadkach i wówczas rodzic jest zobowiązany złożyć wniosek i wnieść dodatkową opłatę.	
Liczba miejsc	Nie ma wskazanej maksymalnej liczby dzieci. Liczba miejsc uzależniona od metrażu pomieszczeń i wytycznych dotyczących wymagań sanitarno-lokalowych **	Liczba miejsc w klubie dziecięcym nie może być większa niż 30 .
Ilość opiekunów w grupie	1 opiekun sprawuje opiekę nad maksymalnie 8 dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko niepełnosprawne, dziecko wymagające szczególnej opieki lub dziecko, które nie ukończyło pierwszego roku życia, maksymalnie nad 5 dzieci	1 opiekun sprawuje opiekę nad maksymalnie 8 dzieci, a w przypadku, gdy w grupie znajduje się dziecko niepełnosprawne lub dziecko wymagające szczególnej opieki, maksymalnie nad 5 dzieci

Opracowanie własne na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3

* Zarówno opieka w żłobku jak i w klubie dziecięcym jest sprawowana nad dziećmi do ukończenia roku szkolnego, w którym dziecko ukończy 3 rok życia. Jednak w przypadku, gdy jest niemożliwe lub utrudnione objęcie dziecka wychowaniem przedszkolnym (w przypadkach uzasadnionych rozwojem dziecka lub brakiem miejsc w przedszkolu) możliwa jest opieka nad dzieckiem do ukończenia 4 roku życia. Jeśli dziecko powyżej 3 roku życia uczęszcza do żłobka, rodzice są zobowiązani do złożenia podmiotowi *oświadczenia* o przeszkodach w objęciu dziecka wychowaniem przedszkolnym.

** Lokal, w którym ma być prowadzony zarówno żłobek jak i klub dziecięcy muszą spełniać następujące warunki:

- powierzchnia każdego pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt od 3 do 5 dzieci wynosi co najmniej 16 m²; a w przypadku liczby dzieci większej niż 5,

powierzchnia pomieszczenia przeznaczonego na zbiorowy pobyt dzieci ulega odpowiedniemu zwiększeniu na każde kolejne dziecko, z tym że:

- a) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2 m², jeżeli czas pobytu dziecka nie przekracza 5 godzin dziennie,
- b) powierzchnia przypadająca na każde kolejne dziecko wynosi co najmniej 2,5 m², jeżeli czas pobytu dziecka przekracza 5 godzin dziennie.

Istnieje możliwość prowadzenia żłobka lub klubu w jednym budynku z przedszkolami, także w przypadku, gdy znajdują się w jednej strefie pożarowej, bez względu na kategorię zagrożenia ludzi, do której jest zaliczona dana strefa pożarowa.

Pielęgniarka lub położna jest zatrudniana w żłobku, do którego uczęszcza więcej niż dwadzieścioro dzieci.

Główne zadania żłobka i klubu dziecięcego:

- 1) zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych,
- 2) zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka,
- 3) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Jakie kroki należy podjąć, żeby założyć żłobek lub klub dziecięcy?

- 1) Znaleźć lokal spełniający wymogi sanitarno-lokalowe oraz przeciwpożarowe/dostosować istniejący lokal do obowiązujących wymogów lub wybudować budynek dostosowany do tych wymogów oraz uzyskać potwierdzenie spełniania tych wymogów;
- 2) Doposażyć pomieszczenia i plac zabaw;
- 3) Znaleźć kadrę spełniającą wymogi wynikające z przepisów;
- 4) Zorganizować wyżywienie dla dzieci zgodne z normami żywieniowymi oraz obowiązującymi standardami;
- 5) Uzyskać wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych;
- 6) Opracować statut i regulamin organizacyjny żłobka lub klubu dziecięcego, a także przygotować dokumenty i procedury dotyczące funkcjonowania placówki.

Podczas prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego należy pamiętać o:

- aktualizacji informacji zawartych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych;
- spełnianiu obowiązku sprawozdawczego.

Wymogi sanitarno-lokalowe i przeciwpożarowe dotyczące żłobka i klubu dziecięcego

Spełnienie wymagań przeciwpożarowych przez lokal, w którym mogą być prowadzone żłobek lub klub dziecięcy, potwierdza decyzja komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej.

Spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych potwierdza się:

- a) w przypadku *żłobków* – decyzją właściwego ze względu na powiat, na terenie którego prowadzony będzie żłobek, inspektora sanitarnego, określającą w szczególności maksymalną liczbę miejsc w żłobku;

- b) w przypadku *klubów dziecięcych* – pozytywną opinią wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, określającą w szczególności maksymalną liczbę miejsc w klubie.

Decyzja potwierdzająca spełnianie wymagań przeciwpożarowych oraz decyzja/opinia potwierdzająca spełnianie wymagań sanitarno-lokalowych mogą zostać wydane tylko dla budynku (lub części budynku), w którym zakończono roboty budowlane i dla którego uzyskano decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego lub dokonano zawiadomienia o zakończeniu budowy, wobec którego organ nadzoru budowlanego w terminie nie wniósł sprzeciwu.

Wymogi sanitarno-lokalowe

W żłobku lub klubie zapewnia się dzieciom możliwość higienicznego spożywania posiłków oraz miejsce na odpoczynek. Lokal żłobka lub klubu dziecięcego musi spełniać wymagania lokalowe i sanitarne określone w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019, poz. 72), tj.:

- 1) wysokość pomieszczeń przeznaczonych na pobyt dzieci wynosi co najmniej 2,5 m;
- 2) jest zapewnione utrzymanie czystości i porządku w lokalu, pomieszczenia są utrzymywane w odpowiednim stanie oraz są przeprowadzane ich okresowe remonty i konserwacje;
- 3) pomieszczenia higieniczno-sanitarne:
  - a) podłoga i ściany są wykonane tak, aby było możliwe łatwe utrzymanie czystości w tych pomieszczeniach,
  - b) ściany do wysokości co najmniej 2 m są pokryte materiałami zmywalnymi, nienasiąkliwymi i odpornymi na działanie wilgoci oraz materiałami nietoksycznymi i odpornymi na działanie środków dezynfekcyjnych;
- 4) pościel i leżaki są wyraźnie oznakowane, przypisane do konkretnego dziecka i odpowiednio przechowywane, tak aby zapobiec przenoszeniu się zakażeń;
- 5) w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt dzieci, na grzejnikach centralnego ogrzewania są umieszczone osłony ochraniające przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym;
- 6) w pomieszczeniach jest zapewniona temperatura co najmniej 20° C;
- 7) jest zapewniony dostęp do węzła sanitarnego z ciepłą bieżącą wodą do utrzymania higieny osobistej dzieci, z tym że:
  - a) jest zapewniona co najmniej 1 miska ustępowa na nie więcej niż 20 dzieci i 1 umywalka na nie więcej niż 15 dzieci,
  - b) umiejscowienie miski ustępowej i umywalki jest dostosowane do wzrostu dzieci, chyba, że dzieci korzystają z tych samych urządzeń sanitarnych, co osoby wykonujące pracę w żłobku lub klubie dziecięcym, przy czym zastosowano rozwiązania umożliwiające dzieciom bezpieczne korzystanie z tych urządzeń,
  - c) jest zapewniony brodzik z natryskiem lub inne urządzenie do mycia ciała dziecka,
  - d) w urządzeniach sanitarnych jest zapewniona centralna regulacja mieszania ciepłej wody przy zachowaniu środków bezpieczeństwa, aby nie dopuścić do poparzenia osób korzystających z tychże urządzeń, zwłaszcza na końcówkach instalacji,
  - e) jest zapewniona dostateczna ilość mydła w płynie, jednorazowe ręczniki i środki do pielęgnacji dzieci;
- 8) jest zapewnione stanowisko do przewijania dzieci;
- 9) jest zapewniona liczba nocników odpowiadająca liczbie dzieci, których poziom rozwoju umożliwia korzystanie przez nie z nocnika;

- 10) nocniki są myte i dezynfekowane oraz przechowywane w sposób zabezpieczony przed dostępem dzieci;
- 11) jest zapewnione miejsce do przechowywania sprzętu i środków utrzymania czystości, zabezpieczone przed dostępem dzieci;
- 12) jest zapewnione miejsce do przechowywania odzieży wierzchniej, z którego mogą jednocześnie korzystać dzieci i osoby wykonujące pracę w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 13) meble są dostosowane do wymagań ergonomii;
- 14) wyposażenie posiada atesty lub certyfikaty;
- 15) zabawki spełniają wymagania bezpieczeństwa i higieny oraz posiadają oznakowanie CE;
- 16) jest zapewniona możliwość otwierania w pomieszczeniu niewyposażonym w wentylację mechaniczną lub klimatyzację co najmniej 50% powierzchni okien;
- 17) pomieszczenia przeznaczone na pobyt dzieci są wietrzone w ciągu dnia co najmniej 4 razy przez co najmniej 10 minut, o ile nie są wentylowane poprzez instalację wentylacji mechanicznej nawiewno-wywiewnej lub klimatyzowane;
- 18) w pomieszczeniach jest zapewnione oświetlenie o parametrach zgodnych z Polską Normą;
- 19) apteczki w lokalu są wyposażone w podstawowe środki opatrunkowe oraz podstawowe środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy.

W żłobku i klubie dziecięcym, do którego uczęszcza dziecko karmione mlekiem matki, zapewnia się warunki do jego przechowywania i podawania.

W lokalu zapewnia się w miarę możliwości bezpośrednie wyjście na teren otwarty wyposażony w urządzenia do zabaw, niedostępny dla osób postronnych oraz w miarę możliwości zapewnia się leżakowanie na werandzie lub tarasie dla niemowląt.

Informacje Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczące kontroli spełniania wymogów sanitarno-lokalowych

Decyzja właściwego państwowego inspektora sanitarnego wydawana jest na wniosek podmiotu występującego. Do powyższego wniosku powinno się dołączyć:

- opis lokalu wraz z rysunkami rzutów i przekrojów pomieszczeń, wchodzących w skład żłobka, z uwzględnieniem ich przeznaczenia;
- założenia funkcjonalno-programowe;
- badanie bakteriologiczne wody;
- protokół z pomiaru natężenia oświetlenia światłem sztucznym oraz wydajności i hałasu instalacji wentylacji mechanicznej lub klimatyzacji (jeżeli taka występuje);
- protokół potwierdzający prawidłowość działania instalacji wentylacji grawitacyjnej;
- dokument potwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością (umowa najmu, akt własności lub inne);
- umowę na wywóz śmieci.

Przed wydaniem przedmiotowej decyzji, upoważniony pracownik właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej, przeprowadza kontrole lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek. Podczas przeprowadzenia czynności kontrolnych, mających za zadanie potwierdzenie spełnienia wymagań sanitarno-lokalowych, dodatkowo sprawdzaniu podlega wyposażenie lokalu oraz teren wokół niego.

Sprawdzeniu podlegają między innymi:

- materiały budowlane (farby, wykładziny podłogowe, armatura, instalacje itp.), dopuszczone do stosowania, posiadające wymagane prawem atesty, certyfikaty, deklaracje zgodności;
- meble - dostosowane do wymagań ergonomii;
- zabawki - oznakowanie CE;
- osłony na grzejnikach c. o. - ograniczające kontakt z elementem grzejnym;
- miejsca na leżaki oraz miejsca do przechowywania pościeli dzieci z możliwością ich segregacji i wentylacji;
- wydzielone miejsca do przechowywania sprzętu i środków do utrzymania czystości zabezpieczone przed dostępem dzieci;
- place zabaw dla dzieci z urządzeniami, umożliwiającymi bezpieczne ich użytkowanie - posiadającymi certyfikaty.

Żywnienie dzieci

Prowadząc placówkę opieki nad dziećmi do lat 3 bardzo ważna jest kwestia dotycząca zasad i jakości żywienia dzieci w żłobkach oraz innych jednostkach opieki nad małymi dziećmi. Podstawową zasadą prawa żywnościowego jest obowiązek zapewnienia przez przedsiębiorców sektora spożywczego bezpieczeństwa żywności produkowanej lub wprowadzanej do obrotu. Wynika to z art. 1 ust. 1 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str.1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319) oraz art. 14 i 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463), które wskazują, że żywność znajdująca się w obrocie nie może być niebezpieczna dla zdrowia i życia człowieka, a odpowiedzialność za bezpieczeństwo żywności na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji ponoszą podmioty działające na rynku spożywczym, które powinny znać i przestrzegać obowiązujące przepisy.

Obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa posiłków spożywanych przez dzieci w placówkach spoczywa na właścicielach/dyrektorach placówek, którzy mają za zadanie dostosować formy żywienia do warunków higieniczno-sanitarnych w konkretnych obiektach. W celu zapewnienia bezpieczeństwa posiłków podawanych dzieciom:

- a) w obiektach realizujących tzw. „pełne żywienie” muszą być spełnione stosowne wymagania zawarte w obowiązujących przepisach prawa żywnościowego, w tym w szczególności wymogi higieny określone w załączniku nr II ww. rozporządzenia nr 852/2004;
- b) w przypadku dostarczania posiłków przez podmiot zewnętrzny (np. firmę cateringową) warunki, które należy zapewnić w obiekcie - będą zależne od formy i warunków dostawy posiłków.

Małe dzieci stanowią wyjątkową grupę konsumentów, która zasługuje na szczególną ochronę, a przepisy prawa żywnościowego nie określają szczegółowych rozwiązań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia w żłobkach oraz innych jednostkach opieki nad małymi dziećmi, wymagania dla konkretnego obiektu może określić właściwy terenowo państwowy inspektor sanitarny, który nadzoruje lub będzie nadzorował działalność placówki. Żłobek i klub dziecięcy zapewnia dzieciom wyżywienie zgodne z wymaganiami dla danej grupy wiekowej wynikającymi z aktualnych norm żywienia dla populacji polskiej. Zasady

racjonalnego żywienia oraz zalecane racje pokarmowe opracowywane są zgodnie z kompetencjami i aktualnym stanem wiedzy oraz publikowane przez jednostki badawczo-rozwojowe podległe i nadzorowane przez Ministra Zdrowia, w tym głównie Instytut Żywności i Żywienia im. prof. dr. Med. Aleksandra Szczygła w Warszawie oraz Instytut Matki i Dziecka.

Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzą kontrole planowe (zgodnie z opracowywanym rocznym harmonogramem kontroli) oraz interwencyjne (na skutek otrzymania informacji o nieprawidłowościach w placówce). O zamiarze przeprowadzenia kontroli, dyrektor/prowadzący placówkę zawiadamiany jest pisemnie. W trakcie wykonywania czynności kontrolnych, upoważniony pracownik właściwej stacji sanitarno-epidemiologicznej może żądać okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych oraz ma prawo pobierania próbek do badań laboratoryjnych. Na przykład podczas kontroli dyrektor/ osoba prowadząca placówkę może zostać poproszona/y m.in. o okazanie pracowniczych książeczek zdrowia - potwierdzających brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na określonym stanowisku.

Podczas kontroli, sprawdzeniu podlega:

- **stan techniczny i higieniczny pomieszczeń, w których prowadzony jest żłobek:**
  - **sufitów** - bez widocznych ubytków;
  - **okien** - stolarka okienna powinna być sprawna technicznie, nieuszkodzona, szyby powinny być czyste bez pęknięć i stłuczeń;
  - **posadzek** - powinny być utrzymane w czystości, bez uszkodzeń, schody powinny być wyposażone w taśmy antypoślizgowe;
  - **wentylacji pomieszczeń** - powinna zapewniać stały dopływ świeżego powietrza do pomieszczeń i utrzymanie odpowiedniej w nich wilgotności;
  - **łazienek** - powinny być czyste, wyposażone w środki higieniczne (mydło, papier toaletowy, ręczniki oddzielne dla każdego dziecka lub papierowe), szczotki do toalet, kosze na odpady sanitarne, a dla personelu powinny być wyznaczone oddzielne toalety;
  - **instalacji ciepłej i zimnej wody** - powinna być nieuszkodzona, baterie umywalkowe i spłuczki w toaletach powinny być sprawne;
- **teren wokół żłobka:**
  - **ogrodzenie** - powinno być nieuszkodzone;
  - **place rekreacyjne** - zabezpieczone studzienki kanalizacyjne, brak niebezpiecznych przedmiotów i urządzeń;
  - **urządzenia służące dzieciom do zabawy** - huśtawki, karuzele, ślizgawki itd. powinny być sprawne, a nawierzchnia wokół nich równa;
  - **piaskownice** - powinny być zabezpieczone przed dostępem zwierząt;
  - **sprzęt sportowy, zabawki** - powinny mieć odpowiednie atesty i certyfikaty.

W razie stwierdzenia naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, Państwowy Inspektor Sanitarny (w zależności od rodzaju wykrytych nieprawidłowości) może nakazać w drodze decyzji:

- **usunięcie w ustalonym terminie wykrytych uchybień;**
- **zamknięcie placówki lub jej części** – jeżeli wykazane naruszenie spowodowało bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia ludzi.

Za utrudnianie lub udaremnianie działalności organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej grozi kara aresztu do 30 dni, ograniczenia wolności albo grzywny.

Wymogi przeciwpożarowe

Zgodnie z § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy, powinien znajdować się w budynku lub jego części, które spełniają wymagania określone w przepisach w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, oraz wymagania ochrony przeciwpożarowej dla kategorii zagrożenia ludzi **ZL II**, określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej, z tym że dopuszcza się spełnienie tych wymagań także w sposób określony w art. 6a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736 i 1169, Dz. U. z 2020 r. poz. 961, 1610).

Dopuszcza się prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego w lokalu znajdującym się w budynku lub jego części, które nie spełniają ww. wymagań, jeżeli lokal:

- jest przeznaczony dla nie więcej niż 25 dzieci;
- znajduje się na pierwszej kondygnacji nadziemnej budynku i stanowi zwarty zespół przylegających do siebie i powiązanych funkcjonalnie pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego;
- znajduje się w strefie pożarowej, w której elementy budynku są nierozprzestrzeniające ognia; wymaganie to nie dotyczy kondygnacji zlokalizowanych powyżej drugiej kondygnacji nadziemnej;
- posiada co najmniej dwa wyjścia na zewnątrz, przy czym jednym z nich są drzwi wyjściowe z lokalu, a drugim – inne drzwi lub okno umożliwiające wyjście, w bezpieczny sposób, osób wykonujących pracę w żłobku lub klubie dziecięcym z dziećmi, bezpośrednio w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku;
- został wyposażony w gaśnicę o skuteczności gaśniczej co najmniej 21 A, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, niezależnie od gaśnic zastosowanych w strefie pożarowej, w której znajduje się lokal.

Ponadto dla takiego lokalu muszą zostać spełnione następujące warunki:

- Przejście ewakuacyjne z pomieszczenia przeznaczonego do przebywania dzieci, z wyłączeniem pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, do drzwi prowadzi łącznie przez nie więcej niż dwa pomieszczenia, włączając w to pomieszczenie przeznaczone do przebywania dzieci, i posiada długość nieprzekraczającą 20 m lub 40 m – w przypadku przejścia ewakuacyjnego prowadzącego do drzwi stanowiących wyjście ewakuacyjne z lokalu bezpośrednio w bezpieczne miejsce na zewnątrz budynku.
- Elementy wykończenia wnętrza i wyposażenia stałego w lokalu i na drogach ewakuacyjnych z lokalu spełniają następujące warunki:
  - a) stałe elementy wyposażenia i wystroju wnętrza oraz okładziny ścienne i wykładziny podłogowe są co najmniej trudno zapalne i nie są intensywnie dymiące;
  - b) okładziny sufitów oraz sufity podwieszane są wykonane z materiałów niepalnych lub niezapalnych, niekapiących i nieodpadających pod wpływem ognia.
- Strefa pożarowa, w której znajduje się lokal jest strefą pożarową określaną jako ZL, zgodnie z przepisami w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, zlokalizowaną w obiekcie innym niż tymczasowy obiekt budowlany.
- W strefie pożarowej, o której mowa powyżej, może występować inny lokal, w którym jest prowadzony żłobek, klub dziecięcy lub przedszkole w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, jeżeli żłobek lub klub dziecięcy jest wydzielony od pozostałych lokali elementami budowlanymi o klasie odporności

ogniowej co najmniej EI 30 oraz dla lokalu żłobka lub klubu dziecięcego są zapewnione niezależne warunki ewakuacji.

- W lokalu i na drogach ewakuacyjnych z tego lokalu są spełnione wymagania określone w przepisach dotyczących ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów, właściwe dla kategorii zagrożenia ludzi tej strefy pożarowej, w której lokal i te drogi się znajdują, w szczególności nie występują w tym lokalu ani na tych drogach warunki techniczne będące podstawą do uznania budynku za zagrażający życiu ludzi. Drogi ewakuacyjne z tego lokalu posiadają obudowę o klasie odporności ogniowej co najmniej EI 15, a wyjścia z pomieszczeń na te drogi są zamykane drzwiami; wymaganie dotyczące klasy odporności ogniowej nie dotyczy przypadków, w których z lokalu zapewniono dwie drogi ewakuacyjne, które się nie pokrywają ani nie krzyżują.

Kadra żłobka lub klubu dziecięcego - dyrektor żłobka i osoba kierująca pracą klubu dziecięcego

Pracą żłobka kieruje dyrektor, którym może być osoba posiadająca:

- 1) wykształcenie wyższe i co najmniej 3 lata doświadczenia w pracy z dziećmi;
- 2) wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz 5 lat doświadczenia w pracy z dziećmi.

Osobą kierującą pracą w klubie dziecięcym może być osoba posiadająca kwalifikacje opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, które zostały wymienione poniżej.

Opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym

Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być osoba:

- 1) posiadająca kwalifikacje: pielęgniarki, położnej, opiekunki dziecięcej, nauczyciela wychowania przedszkolnego, nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej lub pedagoga opiekuńczo-wychowawczego, pedagoga społeczno-wychowawczego, pedagoga wczesniej edukacji, terapeuty pedagogicznego;

lub

- 2) która ukończyła studia lub studia podyplomowe na kierunku lub specjalności: wczesne wspomaganie rozwoju, wspomaganie rozwoju dzieci w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w żłobkach i przedszkolach, edukacja prorozwojowa, pedagogika małego dziecka, psychologia dziecięca, psychologia wspierania rozwoju i kształcenia lub psychologia wychowawcza.

Opiekunem w żłobku lub klubie dziecięcym może być także osoba, która odbyła nie wcześniej niż 2 lata przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun, szkolenie z udzielania dziecku pierwszej pomocy oraz posiada co najmniej wykształcenie:

- 1) wyższe na dowolnym kierunku, którego program obejmuje zagadnienia związane z opieką nad małym dzieckiem lub jego rozwojem, i odbyła 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności;

lub

- 2) średnie lub średnie branżowe;

oraz:

- a) co najmniej roczne doświadczenie w pracy z dziećmi w wieku do lat 3;

lub

- b) przed zatrudnieniem jako opiekun w żłobku lub w klubie dziecięcym odbyła 280-godzinne szkolenie, z czego co najmniej 80 godzin w formie zajęć praktycznych, polegających na sprawowaniu opieki nad dzieckiem pod kierunkiem opiekuna.

Jeżeli dana osoba, nie pracowała z dziećmi w wieku do lat 3 przez okres co najmniej 6 miesięcy bezpośrednio przed podjęciem zatrudnienia jako opiekun, zobowiązana jest w ciągu 6 miesięcy

od rozpoczęcia pracy na stanowisku opiekuna odbyć 80-godzinne szkolenie w celu uaktualnienia i uzupełnienia wiedzy oraz umiejętności.

Zakres programów szkoleń określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym oraz dziennego opiekuna (Dz. U. 2020 r. poz. 1205). Programy szkoleń na wniosek podmiotu chcącego prowadzić szkolenia, zatwierdza minister właściwy do spraw rodziny. Zatwierdzenie programów szkoleń odbywa się w drodze decyzji administracyjnej. Lista zatwierdzonych programów jest opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej. Szkolenia są organizowane przez podmioty, które otrzymały decyzje zatwierdzającą.

Wolontariusz

Przy zapewnianiu opieki nad dziećmi w żłobku lub klubie dziecięcym można korzystać z pomocy wolontariuszy. Wolontariusz przed rozpoczęciem świadczenia pracy zobowiązany jest do odbycia szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy, chyba że posiada kwalifikacje, jakie są niezbędne, aby być opiekunem w żłobku lub klubie (kwalifikacje z art. 16 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 zostały opisane powyżej).

Wolontariusz zobowiązany jest do odbycia co 2 lata szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy. Szkolenie nieodpłatnie zapewnia podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy.

Opiekun i wolontariusz zobowiązany jest do odbycia **co 2 lata szkolenia z udzielania dziecku pierwszej pomocy**, które nieodpłatnie zapewnia podmiot prowadzący żłobek lub klub dziecięcy.

Dyrektorem żłobka, osobą kierującą pracą klubu dziecięcego, opiekunem, pielęgniarką, położną oraz wolontariuszem może być osoba, która:

- 1) daje rękojmię należytego sprawowania opieki nad dziećmi;
- 2) nie jest i nie była pozbawiona władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie została jej zawieszona ani ograniczona;
- 3) wypełnia obowiązek alimentacyjny, w przypadku gdy taki obowiązek został nałożony na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd;
- 4) nie została skazana prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne;
- 5) nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub nie została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwa umyślne (osoba przed podjęciem zatrudnienia przedstawia zaświadczenie o niekaralności, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym).

Inną osobą zatrudnioną do wykonywania pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym (na przykład członkiem personelu sprząającego lub przygotowującego posiłki) może być osoba, która nie figuruje w bazie danych Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym lub nie została skazana prawomocnym wyrokiem za inne przestępstwa umyślne. Osoba przed podjęciem zatrudnienia przedstawia **zaświadczenie o niekaralności**, wystawione nie wcześniej niż 3 miesiące przed rozpoczęciem pracy lub świadczenia usług w żłobku lub klubie dziecięcym.

Osoby sprawujące opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 podlegają obowiązkowym badaniom sanitarno-epidemiologicznym zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845).

Wniosek o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych

Prowadzenie żłobka lub klubu dziecięcego jest **działalnością regulowaną** w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych. Wniosek składa się do właściwego ze względu na gminę prowadzenia żłobka lub klubu urzędu miasta lub gminy.

Wniosek o wpis do rejestru składany jest na portalu empatia.mpips.gov.pl, na formularzu RKZ-1 *Wniosek o wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub wykazu dziennych opiekunów* i zawiera:

- 1) w przypadku osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej – numer lub indeks identyfikujący podmiot we właściwym rejestrze publicznym, potwierdzający status podmiotu;
- 2) numer NIP i REGON, o ile wnioskodawcy te numery nadano;
- 3) decyzję potwierdzającą spełnienie wymagań przeciwpożarowych,
- 4) decyzję w przypadku żłobków lub opinię w przypadku klubów dziecięcych potwierdzającą spełnienie wymagań sanitarno-lokalowych,
- 5) w przypadku osoby fizycznej zaświadczenie o niekaralności za przestępstwo popełnione umyślnie;
- 6) oświadczenie o posiadaniu tytułu prawnego do lokalu, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy;
- 7) w przypadku osoby fizycznej – numer PESEL;
- 8) informację o godzinach pracy żłobka lub klubu dziecięcego;
- 9) adres poczty elektronicznej i numer telefonu żłobka lub klubu dziecięcego;
- 10) informację, czy żłobek lub klub dziecięcy jest dostosowany do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki;
- 11) wysokość opłat w żłobku lub klubie dziecięcym.

Wpis do rejestru podlega opłacie. Jej wysokość ustala rada gmina, ale nie może być wyższa niż 1000 zł. Wraz z wnioskiem o wpis do rejestru podmiot starający się o wpis do rejestru przedstawia stosowne oświadczenie, w celu potwierdzenia dokonanej opłaty za wpis do rejestru.

Po dokonaniu wpisu do rejestru, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w terminie 3 dni od dokonania wpisu, umożliwi podmiotowi prowadzącemu żłobek lub klub dziecięcy dostęp do systemu teleinformatycznego w zakresie dotyczącym:

- 1) dokonywania przez podmiot wpisany do rejestru samodzielnych zmian danych lub informacji;
- 2) sporządzania i przekazywania sprawozdań z zakresu opieki nad dziećmi do lat 3.

Podmiot otrzymuje również *zaświadczenie* o dokonaniu wpisu do rejestru, które zawiera następujące dane:

- nazwę organu, który dokonał wpisu do rejestru;
- datę i numer wpisu do rejestru;
- formę organizacyjną opieki oraz jej nazwę;
- nazwę lub imię i nazwisko podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy;
- miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego.

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta odmawia wpisu do rejestru, w przypadku gdy:

- a) podmiot nie spełnia warunków wymaganych do utworzenia i prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego;

- b) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
- c) w stosunku do przedsiębiorcy wydano decyzję o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem, w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku.

Wykreślenie z rejestru następuje w przypadku:

- 1) złożenia przez podmiot wpisany do rejestru wniosku o wykreślenie;
- 2) nieusunięcia przez podmiot, w wyznaczonym terminie, nieprawidłowości w zakresie prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego;
- 3) przekazania we wniosku oraz dołączonych do niego dokumentach informacji niezgodnych ze stanem faktycznym;
- 4) wydania prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem;
- 5) uzyskania przez organ prowadzący rejestr informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy.

Zmiany w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych

W przypadku zmiany danych lub informacji zawartych w rejestrze, podmiot jest zobowiązany do:

- 1) złożenia wniosku o zmianę danych lub informacji na portalu empatia.mpips.gov.pl w terminie 14 dni od zaistnienia zmian dotyczących:
  - a) nazwy lub imienia i nazwiska oraz siedziby lub adresu podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy;
  - b) numeru NIP i REGON podmiotu prowadzącego żłobek lub klub dziecięcy;
  - c) miejsca prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego;
  - d) informacji o zawieszeniu prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego;
  - e) liczby miejsc w żłobku lub klubie dziecięcym;
  - f) informacji, czy żłobek lub klub dziecięcy jest dostosowany do potrzeb dzieci niepełnosprawnych lub wymagających szczególnej opieki;
- 2) złożenia wniosku o zmianę danych lub informacji na portalu empatia.mpips.gov.pl w terminie 3 dni od zaistnienia zmian dotyczących:
  - a) informacji o godzinach pracy żłobka lub klubu dziecięcego;
  - b) adresu poczty elektronicznej i numeru telefonu żłobka lub klubu dziecięcego;
  - c) liczby dzieci zapisanych do żłobka lub klubu dziecięcego;
  - d) wysokości opłat w żłobku lub klubie dziecięcym.

Zmiany w rejestrze są zwolnione z opłaty.

Wskazane wyżej wnioski składane są wyłącznie za pośrednictwem Portalu Informacyjno-Usługowego Emp@tia. Zmian danych, aktualizacji danych oraz ich uzupełnienia dokonuje się za pośrednictwem formularza RZK-2 *Informacja o zmianie danych w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych lub wykazie dziennych opiekunów*.

Wniosek o wykreślenie z rejestru żłobków i klubów dziecięcych składa się za pośrednictwem portalu empatia.mpips.gov.pl, na formularzu RKZ-3 *Wniosek o wykreślenie rejestru żłobków i klubów dziecięcych lub wykreślenie z wykazu dziennych opiekunów oraz podmiotów ich zatrudniających*.

Odmowa wpisu do rejestru oraz wykreślenie z rejestru następuje w drodze administracyjnej. Wykreślenie z rejestru jest zwolnione z opłaty.

Przedsiębiorca, w stosunku, do którego wydano decyzję o zakazie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności objętej wpisem do rejestru, może uzyskać ponowny wpis do rejestru w tym samym zakresie działalności nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji.

Podmiot prowadzący żłobki lub kluby dziecięce może połączyć je w zespół i określić zasady jego działania. Połączenie nie narusza odrębności żłobków lub klubów dziecięcych w zakresie wpisu do rejestru. Dyrektorem zespołu jest dyrektorem żłobka lub osobą kierującą klubem dziecięcym. Dyrektorem zespołu żłobków lub klubów dziecięcych może być osoba, która posiada **co najmniej roczne doświadczenie** w kierowaniu żłobkiem lub klubem dziecięcym.

Statut i regulamin żłobka lub klubu dziecięcego

Żłobek lub klub dziecięcy działa na podstawie statutu, który określa:

- 1) nazwę i miejsce jego prowadzenia;
- 2) cele i zadania oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych – ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności;
- 3) warunki przyjmowania dzieci, z uwzględnieniem preferencji dla rodzin wielodzietnych i dzieci niepełnosprawnych;
- 4) warunki przyjmowania dzieci na miejsce dzieci nieobecnych;
- 5) zasady ustalania opłat za pobyt i wyżywienie w przypadku nieobecności dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 6) zasady udziału rodziców w zajęciach prowadzonych w żłobku lub klubie dziecięcym.

W przypadku nieobecności dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym, dyrektor żłobka lub klubu dziecięcego może przyjąć na miejsce tego dziecka na czas jego nieobecności inne dziecko, na podstawie umowy z jego rodzicami.

Regulamin określa organizację wewnętrzną żłobka lub klubu dziecięcego, w tym godziny pracy instytucji. Dyrektor żłobka lub osoba kierującą pracą klubu dziecięcego nadaje regulamin organizacyjny i odpowiada za jego realizację.

Jaki wpływ mają rodzice na funkcjonowanie żłobka lub klubu dziecięcego?

W statucie żłobka/ klubu podmiot tworzący tę instytucję ma obowiązek ustalić zasady udziału rodziców w zajęciach prowadzonych w żłobku. Opiekun prowadzący zajęcia w żłobku/ klubie współpracuje z rodzicami dzieci uczęszczających na zajęcia, w szczególności przez: prowadzenie konsultacji i udzielanie porad rodzicom w zakresie pracy z dziećmi. Ponadto może zostać utworzona **rada rodziców**, która reprezentuje ogół rodziców dzieci uczęszczających do placówki. Rada rodziców uchwała regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady. W żłobku/klubie może działać tylko jedna rada rodziców. W celu wspierania działalności statutowej żłobka/klubu dziecięcego rada rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł. Zasady wydatkowania funduszy rady rodziców określa regulamin rady rodziców. Fundusze te mogą być przechowywane na odrębnym rachunku bankowym rady rodziców. Zebranie rodziców odbywa się co najmniej raz w roku.

Nadzór nad placówkami opieki nad dziećmi do lat 3

Wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na miejsce prowadzenia żłobka lub klubu dziecięcego albo miejsce sprawowania opieki przez dziennego opiekuna, ma obowiązek

sprawowania nadzoru **w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki**. Nadzór powinien być sprawowany zgodnie z planem nadzoru, który rada gminy przyjmuje w drodze uchwały.

Sprawozdawczość z realizacji opieki nad dziećmi wieku do lat 3

Podmioty prowadzące instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 przekazują gminie za każdy rok sprawozdanie z realizowanej przez siebie opieki nad dziećmi, do 31 stycznia roku następnego po roku, którego sprawozdanie dotyczy. Sprawozdanie jest przekazywane za pomocą portalu empatia.mpips.gov.pl. Podmioty inne niż gmina, przekazują informacje gminie, a gmina przekazuje zbiorcze sprawozdanie wojewodzie. Wojewoda sporządza sprawozdanie zbiorcze, które przekazuje ministrowi właściwemu do spraw rodziny.

W sprawozdaniach przekazywane są następujące dane:

- 1) liczba osób zatrudnionych w żłobku lub klubie dziecięcym według stanowiska pracy;
- 2) informacja o niezaspokojonym zapotrzebowaniu na miejsca opieki w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna;
- 3) informacja o połączeniu żłobków lub klubów dziecięcych w zespoły ze wskazaniem poszczególnych form opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i ich liczby;
- 4) informacja o zorganizowaniu wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej żłobków, klubów dziecięcych lub ich zespołów, w tym informacja o wykonywaniu tej obsługi przez jednostki zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe;
- 5) wysokość otrzymywanych dotacji ze środków publicznych, w tym ze środków Unii Europejskiej, na jedno dziecko;
- 6) wysokość wydatków ponoszonych przez jednostki samorządu terytorialnego i instytucje publiczne.

Programy rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i ich finansowanie

Podmioty prowadzące żłobek lub klub dziecięcy lub zatrudniające dziennych opiekunów mogą otrzymać na dziecko objęte opieką w żłobku lub klubie dziecięcym, lub przez dziennego opiekuna dotację celową z budżetu gminy. Wysokość i zasady ustalania oraz rozliczania dotacji celowej, w tym kategorie dzieci, na które przyznawana jest dotacja, określa rada gminy w drodze uchwały.

Minister właściwy do spraw rodziny opracowuje resortowe oraz rządowe programy rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz finansowo wspiera te programy. Opracowanie i realizacja programów odbywa się we współpracy z wojewodą.

Programy określają tryb i kryteria wyboru podmiotów korzystających z nich, w szczególności uwzględniając:

- 1) jakość lub zakres oferowanych usług;
- 2) zapotrzebowanie na usługi świadczone przez te podmioty;
- 3) minimalny okres funkcjonowania instytucji lub miejsc opieki dofinansowanych z dotacji budżetu państwa lub środków Funduszu Pracy;
- 4) brak instytucji lub miejsc opieki w danej gminie;
- 5) wywiązywanie się przez podmiot ze zobowiązań (*obowiązek informacyjny podmiotu wpisanego do rejestru, zmiana danych lub informacji zawartych w wykazie*).

Podmioty korzystające z programów mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa oraz środki z Funduszu Pracy na dofinansowanie utworzenia lub funkcjonowania żłobków, klubów

dziecięcych lub dziennych opiekunów, przy czym wysokość dotacji oraz środków Funduszu Pracy nie może łącznie przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania. Dotację oraz środki z Funduszu Pracy przyznaje wojewoda po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rodziny.

Dofinansowanie obniżenia opłaty za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna

Rodzicom zgodnie z zapisami ustawy z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2270) przysługuje dofinansowanie obniżenia opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna.

Przez opłatę rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna rozumie się miesięczną opłatę ponoszoną przez rodzica za pobyt dziecka z uwzględnieniem przyznanych zniżek. Do opłaty rodzica za pobyt dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna nie wlicza się opłaty za wyżywienie. Dofinansowanie wynosi 400 zł miesięcznie na dziecko w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna, ale nie więcej jednak niż wysokość opłaty ponoszonej przez rodziców za pobyt dzieci.

Dofinansowanie jest przekazywane na rachunek bankowy podmiotu prowadzącego żłobek, klub dziecięcy, zatrudniającego dziennego opiekuna lub rachunek bankowy dziennego opiekuna prowadzącego działalność na własny rachunek w terminie do dwudziestego dnia każdego miesiąca, za miesiąc poprzedni.

Postępowanie w sprawie dofinansowania prowadzi oraz wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustalenie prawa do dofinansowania oraz jego wypłata następują na wniosek rodzica, który składa je do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania zawiera odpowiednio:

- 1) dane dotyczące wnioskodawcy, w tym: imię, nazwisko, datę urodzenia, adres miejsca zamieszkania, obywatelstwo, numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz adres poczty elektronicznej i numer telefonu, a w przypadku wnioskodawcy będącego dyrektorem placówki opiekuńczo-wychowawczej, dyrektorem regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej lub dyrektorem interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego dodatkowo – nazwę, adres, NIP i REGON placówki lub ośrodka, którymi kieruje dyrektor;
- 2) dane dotyczące dziecka, w tym:
  - a) imię i nazwisko,
  - b) datę urodzenia,
  - c) obywatelstwo,
  - d) numer PESEL, a w przypadku gdy nie nadano numeru PESEL – numer i serię dokumentu potwierdzającego tożsamość,
  - e) informacje wynikające z innych dokumentów, w tym oświadczeń, niezbędnych do ustalenia prawa do dofinansowania;
- 3) informację o uczęszczaniu dziecka do żłobka lub klubu dziecięcego lub objętego opieką dziennego opiekuna ze wskazaniem żłobka lub klubu dziecięcego, do którego dziecko uczęszcza, lub dziennego opiekuna, który sprawuje opiekę nad dzieckiem;
- 4) klauzulę następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Do wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania należy dołączyć inne dokumenty, w tym oświadczenia, niezbędne do ustalenia prawa do dofinansowania. Informacje przedstawione we

wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania i w załącznikach do tego wniosku składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania i załączniki do wniosku są składane wyłącznie w postaci elektronicznej za pomocą:

- 1) profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- 2) systemu teleinformatycznego banków krajowych oraz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych świadczących usługi drogą elektroniczną, spełniających wymogi określone w informacji zamieszczonej na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 3) systemu teleinformatycznego utworzonego przez ministra właściwego do spraw rodziny.

Przyznanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych dofinansowania nie wymaga wydania decyzji. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia osobie ubiegającej się o dofinansowanie informację o przyznaniu dofinansowania na jej profilu informacyjnym utworzonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Nieodebranie informacji o przyznaniu dofinansowania nie wstrzymuje wypłaty dofinansowania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych udostępnia żłobkowi, klubowi dziecięcemu, podmiotowi zatrudniającemu dziennego opiekuna albo dziennemu opiekunowi prowadzącemu działalność na własny rachunek informację o przyznaniu albo odmowie przyznania dofinansowania na dziecko umieszczone w placówce albo u dziennego opiekuna na wskazany odpowiednio w rejestrze albo wykazie adres poczty elektronicznej. Decyzję o nienależnie pobranym dofinansowaniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych doręcza żłobkowi, klubowi dziecięcemu, podmiotowi zatrudniającemu dziennego opiekuna albo dziennemu opiekunowi prowadzącemu działalność na własny rachunek na adres poczty elektronicznej wskazany odpowiednio w rejestrze albo w wykazie tych podmiotów.

W przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionego wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wzywa wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia. W przypadku, gdy wnioskodawca złoży wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania bez wymaganych dokumentów, w tym oświadczeń, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjmuje wniosek i wyznacza termin, nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30 dni, na uzupełnienie brakujących dokumentów. Niezastosowanie się do wezwania skutkuje pozostawieniem wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania bez rozpatrzenia.

W przypadku zmiany informacji przekazanych we wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania lub w dołączonych do niego załącznikach osoba ubiegająca się o dofinansowanie lub której przyznano to dofinansowanie jest obowiązana do powiadomienia o tym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, na swoim profilu informacyjnym założonym w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w terminie 7 dni od dnia wystąpienia tych zmian.

Osoba ubiegająca się o dofinansowanie lub której przyznano to dofinansowanie, instytucje publiczne i organizacje pozarządowe są obowiązane do udzielania, na żądanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wyjaśnień oraz informacji co do okoliczności mających wpływ na prawo do tego dofinansowania.

Wniosek o ustalenie prawa do dofinansowania może być złożony nie wcześniej niż w dniu rozpoczęcia uczęszczania przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna. Dofinansowanie przysługuje od dnia rozpoczęcia uczęszczania przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna w przypadku wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania złożonego w terminie dwóch miesięcy od dnia rozpoczęcia odpowiednio uczęszczania przez dziecko do żłobka lub klubu dziecięcego lub objęcia dziecka opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna. W pozostałych przypadkach dofinansowanie przysługuje od miesiąca złożenia wniosku o ustalenie prawa do dofinansowania.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych sporządza sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu dofinansowania za okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku i przekazuje je drogą elektroniczną ministrowi właściwemu do spraw rodziny w terminie do dnia 20 lutego roku następującego po roku, za który jest przekazywane sprawozdanie.

Kto może być nianią?

Nianią jest osoba fizyczna sprawująca opiekę nad dziećmi na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, zwanej dalej „umową uaktywniającą”. Niania sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku od ukończenia 20 tygodnia życia. Umowa uaktywniająca jest zawierana w formie pisemnej między nianią a rodzicami albo rodzicem samotnie wychowującym dziecko. Nianią może być np. babcia, siostra, kuzynka dziecka, ktoś spoza rodziny — sąsiadka, studentka, emeryt, osoba na świadczeniu przedemerytalnym. Niania nie musi mieć kierunkowego wykształcenia ani doświadczenia zawodowego w pracy z małymi dziećmi. Nie musi też odbywać specjalnych szkoleń.

Przez rodzica samotnie wychowującego dziecko rozumie się rodzica będącego panną, kawalerem, wdową, wdowcem, rozwódką, rozwodnikiem albo rodzica, w stosunku do którego orzeczono separację, a także rodzica pozostającego w związku małżeńskim, jeżeli jego małżonek został pozbawiony praw rodzicielskich lub odbywa karę pozbawienia wolności.

Umowa uaktywniająca określa w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) cel i przedmiot umowy;
- 3) czas i miejsce sprawowania opieki;
- 4) liczbę dzieci powierzonych opiece;
- 5) obowiązki niani;
- 6) wysokość wynagrodzenia oraz sposób i termin jego wypłaty;
- 7) czas, na jaki umowa została zawarta;
- 8) warunki i sposób zmiany, a także rozwiązania umowy.

Co zrobić, aby zatrudnić nianię?

- 1) Należy porozmawiać z nianią. Poprosić o jej dane i potrzebne informacje.
- 2) Przygotować i podpisać umowę z nianią (umowę podpisują oboje rodziców).
- 3) Niania może zacząć pracować.
- 4) Należy przygotować dokumenty potrzebne do zgłoszenia niani do ubezpieczenia.

- 5) Dokumenty do ZUS należy złożyć w przeciągu 7 dni od dnia, kiedy niania zacznie pracować według umowy. Jeśli rodzic nie jest *płatnikiem składek* — należy dodatkowo zgłosić siebie jako płatnika.
- 6) Pierwszą składkę należy rozliczyć do 15. dnia kolejnego miesiąca po zatrudnieniu niani. Na przykład, jeśli zatrudniamy nianię od 6 czerwca, więc pierwszą składkę rozliczamy do 15 lipca i dostarczamy potrzebne dokumenty do ZUS.

Za nianię składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe oraz ubezpieczenie zdrowotne opłaca:

- Zakład Ubezpieczeń Społecznych od podstawy stanowiącej kwotę nie wyższą niż 50% wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego zgodnie z przepisami o minimalnym wynagrodzeniu za pracę;
- Rodzic (płatnik składek) – od podstawy stanowiącej kwotę nadwyżki nad kwotę 50% minimalnego wynagrodzenia.

Składki na ubezpieczenie chorobowe niani opłaca rodzic. Zakład Ubezpieczeń Społecznych opłaca składki, w przypadku gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) niania została zgłoszona przez rodzica do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego;
- 2) rodzice albo rodzic samotnie wychowujący dziecko są zatrudnieni, świadczą usługi na podstawie umowy cywilnoprawnej stanowiącej tytuł do ubezpieczeń społecznych, prowadzą pozarolniczą działalność lub działalność rolniczą;
- 3) dziecko nie jest umieszczone w żłobku, klubie dziecięcym oraz nie zostało objęte opieką sprawowaną przez dziennego opiekuna.

DOBRE PRAKTYKI

Poniżej zamieszczono wywiady z przedstawicielami podmiotów niegminnych, które mają doświadczenie w tworzeniu i prowadzeniu różnych form opieki nad dziećmi do lat 3 z województwa podkarpackiego. Rozmowy przeprowadziła Dorota Mączka.

KLUB DZIECIĘCY TĘCZOWA DOLINA AGNIESZKA WERESZCZYŃSKA, ul. Polna 2, 39-230 Brzostek

www.teczowadolina-brzostek.pl; e-mail: teczowadolina@poczta.fm; tel.: 530189678

Niepubliczny Żłobek Tęczowa Dolina w Pilźnie, ul. Niepodległości 25, 39-220 Pilzno
f: @zlobekteczowadolina

Klub Dziecięcy i Dzienny Opiekun Brzostek, ul. Słoneczna 5, 39-230 Brzostek
f: @klubdzieciyteczowadolina

Wywiadu udzieliła Pani Agnieszka Wereszczyńska właścicielka i pomysłodawczyni placówek

Dorota Mączka: Proszę opowiedzieć o Państwa placówkach. Skąd pomysł na klub dziecięcy?

Agnieszka Wereszczyńska: Pomysł na utworzenie placówki zapewniającej opiekę dla dzieci poniżej 3 roku życia pojawił się w momencie kiedy kończył mi się urlop macierzyński i jedyną dostępną formą opieki dla mnie jako młodej matki w promieniu 30km była tylko niania. Ponieważ po urodzeniu pierwszego dziecka wróciłam do pracy i koszt opłacenia niani równał

się mojemu wynagrodzeniu, przy drugim dziecku zaczęłam szukać pomysłu co jest możliwe do zrealizowania. Możliwe i dostępne przy: małym budżecie, braku idealnego lokalu, mając jedynie wykształcenie pedagogiczne, ogrom chęci i świadomość, że nie tylko ja mam taką sytuację, a otworzenie własnej działalności może być początkiem rezygnacji z pracy na etacie i wyborem samorealizacji na czymś swoim...

Klub dziecięcy powstał w wydzielonej części domu niani mojego pierwszego dziecka. Powstało miejsce dla 14 dzieci od 1 roku życia do lat 3. Środki, które były dostępne to tylko kredyt zaciągnięty w banku i własne oszczędności, żeby udało się dostosować miejsce do potrzeb dzieci i żeby było zgodne z zamysłem jaki był podczas tworzenia placówki. Miało być domowo, przytulnie, atrakcyjnie dla dzieci, bezpiecznie i rozwijająco.

Na początku było bardzo trudno... kilkoro dzieci i budżet cudem się domykał z miesiąca na miesiąc, nie myślałam o rozwijaniu firmy tylko o przetrwaniu.

Kiedy pojawiła się możliwość korzystania z Programu Maluch i zawalczenia o środki z Gminy („walka” o podjęcie uchwały na dotację celową), żeby obniżyć rodzicom koszty, zaczęłam szukać sprawdzonej obsługi księgowej, która ma doświadczenie w temacie żłobków. Wtedy udało się skontaktować z biurem, który obsługuje takie firmy jak moja i pozyskuje środki z różnych źródeł.

W lipcu 2018 roku udało się uzyskać środki na realizację projektu z WUP Rzeszów i utworzyć nowych 16 miejsc w Brzostku. Atrakcyjna cena 200zł/mc okazała się bardzo kluczowa i wielu rodziców zdecydowało się spróbować oddać dzieci do Klubu dziecięcego. Nastąpił przełom w mentalności mieszkańców i dano nam szansę pokazać jak wartościową placówką jesteśmy, ile dobrego oferujemy dzieciom. Udało się przekonać wiele osób, że babcia i ciocia czy niania nie daje takich możliwości rozwojowych jak nasza zorganizowana forma opieki. Firma „wskoczyła na nowe tory”, a ja złapałam wiatr w żagle. Zdecydowałam o podjęciu próby pozyskania środków na budowę żłobka od podstaw, częściowo ze środków z Programu Maluch na tworzenie nowych miejsc, częściowo ponownie z programu realizowanego przez WUP w Rzeszowie.

W lutym 2020 roku udało się uruchomić żłobek w Pilźnie na 50 dzieci, którego realizacja zaczęła się od podstaw we wrześniu 2019 roku wylaniem fundamentów pod 300 m². Obiekt został zaprojektowany dla dzieci poniżej 3 roku życia. Rodzice uiszczali w trakcie realizacji projektu kwotę 250 zł miesięcznie. Mieliśmy praktycznie pełne obłożenie przez cały projekt. Dzięki środkom zewnętrznym udało się rozwinąć firmę, uruchomić w sumie 65 miejsc, a placówki zostały należycie wykończone, wyposażone i zorganizowane zgodnie z wizją jaką miałam na taką formę opieki.

Co jest dla Państwa ważne w pracy z dziećmi i rodzicami? Z jakich zajęć mogą skorzystać najmłodszy?

Od samego początku główny cel to troska o rozwój potencjału każdego dziecka, indywidualne podejście, różnorodność zajęć, maksymalne zaangażowanie w pracę całego zespołu.

Każdego dnia realizowany jest miesięczny plan pracy. Zespół realizuje zajęcia z gimnastyki

(ogólnorozwojowa, połączona z animacją, z muzyką i z integracją sensomotoryczną, zajęcia relaksacyjne i zajęcia na świeżym powietrzu), zajęcia plastyczne, zajęcia sensoryczne, zajęcia teatralne, zajęcia rozwijające myślenie, z zakresu matematyczno-przyrodnicznego i polonistyczno – społecznego. Prowadzone są ćwiczenia logopedyczne i rozwijające mowę, realizujemy zabawy manipulacyjno-konstrukcyjne. Współpracujemy z osobami, które realizują zajęcia z języka angielskiego, gimnastykę korekcyjną i logoterapię. Konsultujemy także dzieci w zakresie specjalnych potrzeb w przypadku podejrzenia np. spectrum autyzmu, żeby dostosować sposób postępowania do indywidualnych potrzeb dzieci. W cenie czesnego są wszystkie zajęcia i dodatkowe atrakcje dla dzieci, czyli urodziny i przyjęcia urodzinowe dzieci mają organizowane przez nas i otrzymują upominki, organizujemy również spotkanie z Mikołajem z upominkami. Dbamy, aby dzieci czuły się u nas wyjątkowo. Korzystamy także z zewnętrznych atrakcji np. warsztaty zoologiczne czy teatry objazdowe.

Jak wygląda dobór kadry? Ile zatrudnia Pani aktualnie osób i na jakich stanowiskach?

Aktualnie zatrudniam w Klubie dziecięcym w Brzostku (25 dzieci) trzy osoby na stanowisku opiekunki dziecięcej i korzystam z pomocy jednej wykwalifikowanej, doświadczonej i dyspozycyjnej wolontariuszki. Sama też uzupełniam zespół kiedy zajdzie potrzeba. Dzienny Opiekun (8 dzieci) pracuje na pełnym etacie i przy wsparciu wybranego rodzica, ja również pomagam kiedy jest potrzeba. Żłobek w Pilźnie to 7 pełnych etatów opiekunki dziecięcej i 1/2 etatu pielęgniarki oraz umowa zlecenie z opiekunką dziecięcą (wymiar około 1/2 - 3/4 etatu w zależności od potrzeb). Dobór kadry jest bardzo stresujący, ale na szczęście mam szczęście do ludzi i mogę obdarzyć dotychczasowe osoby pełnym zaufaniem co bardzo

mnie cieszy. Chciałabym móc finansowo bardziej docenić kadre, ale niestety koszty utrzymania stale rosną, a nie mamy aktualnie dużego wsparcia ze strony samorządów (Brzostek 200zł dofinansowania, Pilzno 100zł dotacji celowej). Jest to dość mało patrząc na to jak sytuacja finansowa się pogorszyła w wielu rodzinach. Osoby chętne do pracy zawsze zapraszam na okres próbny i bardzo często weryfikacja chęci do pracy następuje na tym etapie. Wiele osób nie jest świadoma odpowiedzialności, zakresu obowiązków i tego jak wymagająca i trudna jest praca w żłobku.

***Jakie opłaty ponoszą rodzice za pobyt u Państwa w Klubie dziecięcym i Żłobku?
Czy korzystacie Państwo z dofinansowań/dotacji i jakie to są kwoty?***

Brzostek 1000zł/ opłata za całodzienną opiekę i 900zł/ opieka do 5h/dziennie (dotacja celowa dla mieszkańców gminy 200zł). Pilzno 1100zł/opłata za całodzienną opiekę (dotacja celowa dla mieszkańców gminy 100zł), stawka za catering wynosi 13,90/opłata za całodziennie wyżywienie, a koszt jednorazowego wpisowego to 300zł. Wybrani uprawnieni rodzice korzystają z dofinansowania do żłobka składając wnioski do ZUS w ramach RKO.

Ma Pani bardzo duże doświadczenie w zakładaniu niepublicznych placówek opieki nad dziećmi do lat 3. Co by Pani doradziła osobom, które chcą utworzyć klub dziecięcy i/lub żłobek niepubliczny? Na co zwrócić uwagę przygotowując się do takiej działalności?

Jeśli ktoś tak naprawdę chce się zająć tego typu działalnością warto zacząć od maksymalnego zaangażowania w temat. Ważne jest zapoznanie z aktualnymi przepisami, ustawami i uchwałami. Należy czytać, analizować, pytać i odwiedzić urząd gminy, dzwonić i pytać zanim coś się zrobi. Współpraca z urzędami, nadzorem i instytucjami kontrolnymi jest bardzo istotna. Nie można nastawiać się na zyski od samego początku, bo na to trzeba poczekać. Ja dopiero teraz zaczynam widzieć "zysk". Dotychczas to była tylko inwestycja, zakupy, doposażenie, rozwój i tak przez 6,5 roku. Wiele zależy od środowiska i rynku, na którym placówka powstaje, ale potrzeba czasu by przekonać rodziców, zbudować zaufanie. Trzeba robić wszystko na 300%.

Dziękuję serdecznie za rozmowę i życzę dalszego rozwoju oraz spełnienia marzeń całego Zespołu 😊

ŻŁOBEK BALTIMA MONTESSORI, ul. Przemysłowa 1, 39-200 Dębica

www.przedszkole-baltima.pl; e-mail: baltima.poczta@gmail.com; tel.: 579809896

Wywiadu udzieliła Pani Anna Pietruszewska - Sarama - właścicielka

Dorota Mączka: Proszę opowiedzieć o Pani pomysłe na założenie żłobka i skąd środki na ten cel?

Anna Pietruszewska - Sarama: Żłobek Baltima Montessori w Dębicy jest żłobkiem niepublicznym prowadzonym przez osobę prywatną i funkcjonuje przy Przedszkolu Artystycznym Baltima Montessori.

Montessori jest ruchem międzynarodowym. Funkcjonuje na wszystkich 6 kontynentach od ponad 100 lat. Obejmuje swoimi oddziaływaniami dzieci od 3 miesiąca do 18 roku życia. Jest to największa grupa organizacji edukacji alternatywnej.

Żłobek jest odpowiedzią na potrzeby rodziców, którzy przyprowadzali dzieci do naszego przedszkola w celu zaopiekowania się młodszym rodzeństwem, jak również odpowiedzią na potrzeby lokalnej społeczności. Otwierając Żłobek mieliśmy na uwadze również wychowanie

dzieci w duchu pedagogiki Montessori i przygotowanie ich edukacyjnie oraz emocjonalnie do przedszkola Montessori. Kładąc duży nacisk na samodzielny rozwój, edukację za pomocą pomocy zrobionych przez nauczycieli z działu pracy własnej życia codziennego. Pracując na pomocach Montessori i znając genezę wychowania w duchu pedagogiki Montessori, dzieci z łatwością przechodzą do grupy przedszkolnej, znają zasady i system pracy własnej. Skąd środki? Środki własne i unijne. Ukazały się projekty unijne, więc pomyślałam, że napisze projekt i udało się ... dostałam dofinansowanie.

Jakimi metodami pracujecie Państwo w żłobku i w jakich zajęciach mogą uczestniczyć dzieci?

Żłobek Baltima Montessori i Przedszkole Artystyczne Montessori” to placówki montessoriańska, które za cel stawiają sobie budowanie niezależnych, silnych i samo stanowiących o sobie dzieci. „Przygotowanie otoczenia i przygotowanie nauczyciela to praktyczny fundament naszego wychowania. Postawa nauczyciela musi zawsze wynikać

z miłości. Dziecku zawsze należy jest pierwsze miejsce.” (Maria Montessori, Domy Dziecięce).

Filozofia naszej placówki została zainspirowana ideą edukacji i wychowania człowieka, zgodną z założeniami dr Marii Montessori. Naszym celem jest wychowanie samodzielnego, wierzącego we własne siły i przekonanego o własnej wartości człowieka.

Nasz żłobek to miejsce, w którym dzieci uczą się za pośrednictwem zmysłów, bezpośredniego działania i doświadczenia, zgodnie z własnym tempem rozwoju, zainteresowaniami, możliwościami i ograniczeniami. Aby zapewnić dzieciom optymalne warunki do działania i doświadczenia, sale żłobkowe wyposażone są w oryginalne materiały, zwane materiałem rozwojowym Marii Montessori, jak również przygotowanymi przez samych opiekunów.

Stawiamy sobie następujące cele:

- rozpowszechnianie pedagogiki Montessori,
- wspomaganie rozwoju dzieci,
- wspieranie w samorozwoju wychowawczym rodziców,
- współpracowanie z innymi ośrodkami Montessori,
- propagowanie postaw wyrażających się szacunkiem i miłością do drugiego człowieka.

Dzieci uczestniczą w zajęciach tanecznych, rytmice przy pianinie, gdzie poznają wysokie niskie dźwięki, nutki, tempo. Mają styczność, również z żywą muzyką na zasadzie uczestnictwa w cyklicznych koncertach filharmonii mobilnej, która co miesiąc gości na naszych salach, wprowadzając dzieci w świat instrumentów w ich brzmienie i uwarstwiające jednocześnie na rytm i muzykę żywą. Zajęcia gry na instrumentach, gdzie dzieci próbują swoich sił grając na: trójkącie, grzechotce, bębenku,

tamburynie itp...

Teatrzyk „Skrzat” żywego aktora z Krakowa, przyjeżdża przez cały rok cyklicznie, wprowadzając dzieci w świat teatru.

Zajęciach kulinarne, plastyczne, również goszczą na stałe na naszych salach. Robotyka również jest dostępna dla dzieci starszych ze żłobka, gdyż w grupie starszaków dzieci mogą spróbować swoich sił przy kodowaniu i składaniu małych robotów. Montessori to mieszane grupy wiekowe, często dzieci ze żłobka uczestniczą w różnych zajęciach ze starszymi dziećmi z klas przedszkolnych co bardzo mocno i pozytywnie wpływa na ich rozwój. Oprócz zajęć edukacyjnych, dzieci mają swoje obowiązki jako dyżurni, sprzątają, zmywają, odkurzają... uczą się pracy codziennej, samodzielności. Uczymy dziecko, aby samo umiało się dowartościować przez samo sprawczość, że potrafi, a nie, że mu się udało np. ubrać samodzielnie buty.

Co jest dla Państwa ważne w pracy z dziećmi i rodzicami? Co Państwa wyróżnia?

Najważniejsze w pracy z dziećmi jest ich bezpieczeństwo w placówce i to jak się w niej czują. Kładę nacisk na to, aby każde dziecko czuło się u nas jak w domu. Podejście indywidualne do każdego dziecka jest tu na piedestale. Wierzymy, iż zdecydowanie lepszym rozwiązaniem jest budowanie wewnętrznej dyscypliny dziecka niż narzucanie dyscypliny z zewnątrz. Budowanie samodyscypliny jest procesem dłuższym, jednak jego owoce są nieporównywalne. Tylko dziecko wychowywane w wolności i szacunku może doświadczyć radości ze swego zachowania oraz odkryć korzyści z niego płynące.

Nauczenie dziecka samodyscypliny wymaga wspólnego wysiłku domu i żłobka. Ścisła współpraca jest tu niezbędna. Uważamy, że skuteczną metodą wychowawczą jest uświadomienie dzieciom naturalnych konsekwencji ich postępowania oraz skutków jakie ono przynosi innym osobom. Uczymy odpowiedzialności za swoje zachowanie. W żłobku obowiązują jasne, stałe, zrozumiałe zasady.

Komunikacja między żłobkiem, a domem dziecka jest bardzo ważna. Zaczyna się już od pierwszej rozmowy, przy zapisywaniu dziecka do placówki. Tylko ściśle współpracując możemy stworzyć i utrzymać przyjazny charakter naszego Żłobka. Wszelkie decyzje podejmowane są po rozważnym rozpatrzeniu punktu widzenia rodzica, dziecka i żłobka. Ta równowaga jest niezbędna i możliwa do osiągnięcia tylko dzięki współpracy opartej na dialogu. Zawsze zachęcamy rodziców do zgłaszania wszelkich obserwacji i sugestii. Rozwiązujemy wszelkie sprawy na bieżąco, wysłuchując rodziców w ich sugestiach. Postępując w ten sposób udało mi się wraz z opiekunami, które są wspaniałe, "wypracować" żłobek bez zastrzeżeń. Odważyć się tak powiedzieć, ponieważ po ostatniej ankiecie jaką przeprowadziłam wśród rodziców dzieci, uczęszczających do naszego żłobka, wszystkie działania były oceniane bardzo pozytywnie.

Jakie opłaty ponoszą rodzice za pobyt u Państwa w placówce? Czy korzysta Pani z dofinansowań/dotacji i jakie to są kwoty?

Żłobek utrzymuje się ze swojej działalności, z wpłat rodziców, czyli chesnego. Z funduszy tych opłacane są wynagrodzenia naszej kadry pedagogicznej, utrzymywany jest budynek oraz zaopatrzenie w dobrej jakości materiały edukacyjne. Żłobek sam w sobie jest bardzo „ciężki” finansowo do utrzymania, ponieważ nie ma dotacji, która idzie za dzieckiem tak jak w przypadku przedszkola. Jednak jest łatwiej przy przedszkolu bo koszty są dzielone. Niektóre urzędy miasta czy gminy uchwalają środki z dotacji celowej, które „idą” za dzieckiem. Jest to jakaś forma pomocy, może kwota niewielka, ale zawsze coś ... Jednak jest to pozostawione do decyzji Rady Miasta/Gminy i ich uchwały w tym kierunku, a nie ustawy. W Urzędzie Miasta Dębica, gdzie jest w/w żłobek radni nie przeznaczają żadnych funduszy na żłobki, więc radzimy sobie sami, obarczając kosztami opiekunów prawnych zapisywanych dzieci i szukając sponsorów.

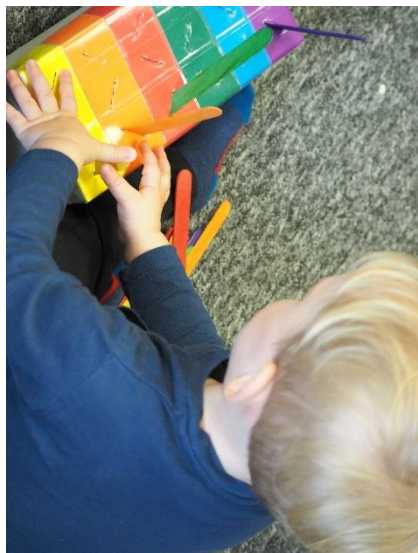
Chesne wynosi 800 zł i jest to stały koszt oraz wyżywienie 13 zł za dzień, składające się z czterech posiłków. Gotujemy sami, a posiłki dla dzieci są bardzo dobre. Rodzice pokrywają chesne do 5 dnia każdego miesiąca w wysokości ustalonej przez dyrekcję placówki.

Dużo się u Państwa dzieje... A jakie plany na przyszłość?

Plany na przyszłość? .... kolejny żłobek i przedszkole Montessori. To świetna para, gdyż dziecko nie potrzebuje kolejnej adaptacji, aby przejść do przedszkola. Zna placówkę, system pracy, wszystkie ciotki. Rodzic oszczędza czas przywożąc dziecko w jedno miejsce. Mam nadzieję, że ruszę od stycznia 2023 roku, tym razem koło Rzeszowa. Miałam liczne telefony od ludzi, że szukają żłobka Montessori w tamtych okolicach. Okazało się, że jestem jedynym żłobkiem Montessori na podkarpaciu, wtedy byłam... nie wiem czy jeszcze, ale na pewno jest ich mało. Dlaczego? Bo specyfika pracy z dzieckiem jest całkiem inna, jej nie da się nauczyć... opiekunem/nauczycielem Montessori trzeba po prostu być... to usposobienie, miłość i szacunek do dzieci.

Dziękuję za rozmowę i życzę dalszej satysfakcji z pracy z najmłodszymi i ich rodzicami.

Materiały powstały na podstawie:

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1324, 1383).

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2019, poz. 72).

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1186, z późn. zm.);

Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845).

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910, 1378)

Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292 i 1495)

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. 2020, poz. 1205).

Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2019 r. poz. 1252 oraz z 2020 r. poz. 284, 285, 1493 ze zm.)

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422, ze zm.);

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2011 r., poz. 173, poz. 1043, ze zm.).

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 736 i 1169, Dz. U. z 2020 r. poz. 961, 1610).

Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 oraz z 2020 r. poz. 288, 1086).

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057).

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady WE nr 852/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie *higieny środków spożywczych* (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str.1; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319 ze zm.)

Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. *ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności* (Dz. U. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1; Dz. U. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463).

Ustawa z dnia 17 listopada 2021 r. o rodzinnym kapitale opiekuńczym (Dz.U. z 2021 r. poz. 2270).

Informacji umieszczonych na stronie: <https://www.mpips.gov.pl/>